

DIRVA

TEISĖS KONFLIKTE

KALTINIMAS POLICIJAI UŽ RIAUŠIŲ NUMALŠINIMĄ

Per demokratų partijos konvenciją rugpiūčio mėn. Chicagoje būta nemažų riaušių, kurios paskatino prezidentą Johnsoną paskirti specialią komisiją riaušių priežastim iširti ir rasti priemonių sumažinti smurtą. Jai vadovauti paskirtas buv. prezidento Eisenhowerio brolis Milton. Iš savo pusės Milton Eisenhoweris sudarė atskirą pakomisę specialiai Chicagos įvykiams tirti, kurios priešakyje buvo paskirtas Montgomery Ward firmos viceprezidentas ir juriskonsultas Daniel Walker. Užpraeitą savaitę jis paskelbė savo tyrinėjimo rezultatus, atspausdintus storoje knygoje, užvardintoje "Rights in Conflict". Tas raportas, kuriam sudaryti bendradarbiavo net 212 žmonės, apklausinę 3.437 liudininkus, savo išvadoje riaušėmis apkaltino... policiją.

Kas gi yra policininkas? O gi žmogus kaip aš ir tamsta. Skirtumas tik toks, kad jis yra specialiai apmokomas ir tai gana gerai, -- Chicagos policininkai po trijų metų tarnybos gauna apie 9.000 dol. ir ta suma jiems ateinančiais metais bus padidinta dar 22% -- kad tam tikrais atvejais nesielgtų kaip normalus žmogus. Jei jam kas spiauna į veidą, jis negali tuojau pat kirsti atgal, bet gali tik skriaudėję mandagiai ir švelniai suimti. Chicagos konvencijos metu policija, bent jos dalis, taip nesielgė. Jie dažnai kirto į dešinę ir kairę be tikrai rimto reikalo. Ypatingai jie neturėjo simpatijos spaudos fotografams, ir šiaip žurnalistas kurių net 93 gavo mušti.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Cia vertėtų paklausti, kas yra žurnalistas ar spaudos fotografas. Tai žmogus, kuris renka naujienas. Ir kadangi naujieną sudaro ne faktas, kad šuo įkando žmogų, bet atvirkščiai t.y. tie retesni atsitikimai, kada žmogus įkanda šuniui, įskaitant ir tuos atsitikimus kai policija muša žmones, jie daugiau domisi tais retesniais atsitikimais.

Tokiu būdu tarp abiejų profesijų susidaro visai natūrali įtampa. Tą įtampą kartais labai sumaniai išnaudojantie, kurie nori sukelti nepasitenkinimo esama santvarka. Jie dažnai tyčia išprovokuoja griežtesnį policijos atsakymą tam, kad patektų į laikraščius, pasireklamuotų, gautų kankinio aureolę.

Tokia atmosfera logiškai privedė prie policijos 'riaušių' Chicagoje. Turėta pakankamai patikimų žinių, kad čia bus organizuojami neramumai, iš viso krašto privaziavo taip vadinamų profesionalinių revoliucionierių. Policijai buvo duotas įsakymas žūt būt išlaikyti tvarką. Pagaliau, kaip sakėme, policininkai irgi yra žmonės, kurie domisi bėgamaisiais gyvenimo reikalais ir skaito laikraščius. Ir jie, kaip kiti žmonės, turėjo nemažai progos apgailestauti laisvės piktam išnaudojimą šiame krašte bei spaudos talką riaušių kėlėjams, juos be reikalo išreklamuojant. Dėl viso to policija nebuvo tokia švelni, kaip iš jos reikalaujama. Ji nuskriaudė ir nekaltus. Iš kitos pusės ji buvo gerokai provokuojama, kolioja-

ma ir net apmėtyta maišeliais, pilnais ... žmonių išmatų. Dėl to nesistebėtina, kad kai kada buvo gerokai pasikarsčiuota.

Tas reiškinys nėra būdingas Amerikai. Ir kitų kraštų policija lygiai taip pat, opaprastai daug blogiau, elgiasi. Prieš kiek laiko Frankfurter Allgemeine Zeitung išidėjo nuotrauką, vaizduojančią kaip policininkai neša Danielių Cohn Benditą. Kaip žinia tas vyrukas sukėlė riaušes Prancūzijoje, kurios privedė prie didelių suirucių. (Likimo ironija norėjo, kad jis būtų Vokietijos žydų užvokiečių pinigų studijuojąs Paryžiuje.) Kai Prancūzija jo nebeįsileido, jis bandė kelti maištus Vokietijoje. Frankfurte rugsėjo mėn. jis suruošė demonstraciją prieš taikos premijos įteikimą Afrikos valstybininkui ir rašytojui Senghor. Kadangi tas yra nuosaikių pažįturų, studentai šaukė, kad jis esąs... baltasis judodo odoje! Dėlko kilo riaušės ir muštynės grindinio akmenimis! Ar ne absurdas? FAZ nuotraukoje policininkai tą Danielių nešė nevisai patogiai. Vienas kriminalinės policijos valdininkas taip spaudė jam kaklą, kad net liežuvis išlindo, o kitas uniformotas pareigūnas taip suko jam koją, kad tik reikia stebėtis, kad ji liko neišsukta. Elgesys nekalbąs policijos naudai, tačiau ... plačiosios publikos simpatijos buvo jos pusėje. Lygiai kaip Chicagoje.

Už tat, nors iš principo pabrėžiant policijos pareigas pačiai nebūti teisėju ir palaikyti tvarką žmonėms priderama priemonė, iš kitos pusės negalima iš akių išleisti ir provokacijų sunkumo. Žinia, teisė būti kitos nuomonės yra demokratijos pagrindas, tačiau tos teisės pareiškimus smurtu, pažeidžiant tą pačią kitų žmonių teisę, negalima toleruoti.

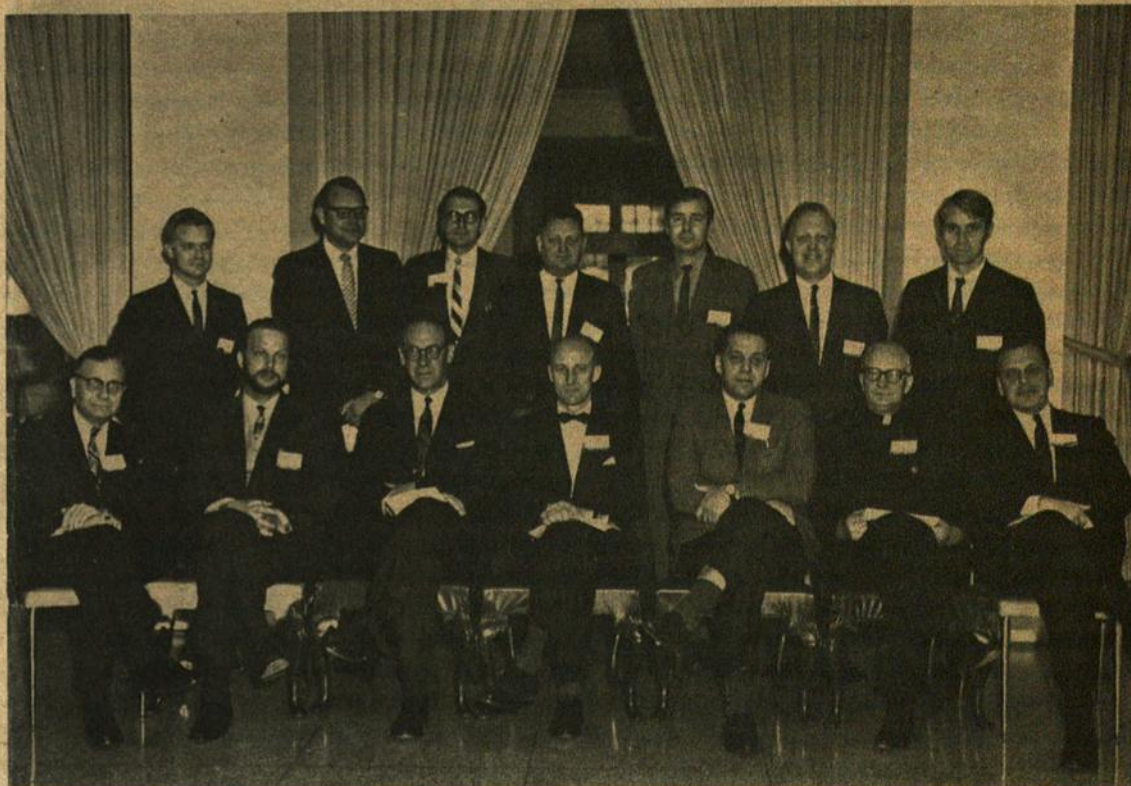
Blogiau, kad šiais dvasinio sąmyšio laikais kai kam labai sunku susiorientuoti. Pavyzdžiui, Vokietijoje neseniai buvo nubausta viena pilietė už tai, kad viešoje vietoje davė antausį kancleriui Kiessingeriui. Ji tuo veiksmu norėjusi priminti pasauliui, kad Kiessingeris jaunystėje buvo nacių partijos nariu. Teismas jai paskyrė metus kalėjimo, kas iššaukė protestus spaudoje, kad tai per žiauri bausmė. Gir di, normaliai už tai būtų tik kelios paros arešto. Tai, žinoma, teisybė, tačiau iš kitos pusės vokiečiai savo kanclerį išrenka ne tam, kad jam būtų duodama per

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344

LIII. Gruodis — December 11, 1968 Nr. 120

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Pirmosios Baltų Studijų konferencijos dalyviai susirinkę Marylando universitete. Sėdi iš kairės: dr. Jonas Balis, prof. Ivar Ivask, prof. Peteris Lejinis, Janis Gaigulis, prof. Pranas Zundė, kun. Vytautas Bagdonavičius, MIC., prof. Edgars Andersons. Stovi: Zigfrids Vaituzis, Ago Ambre, Nils Briška, Ramons Miežis, dr. Are Tsirks, dr. Herberts Valdsars ir Maigonis Krumins. Waroln nuotrauka

BALTŲ STUDIJŲ KONFERENCIJA

Marylando universiteto rūmuose, College Parke, lapkričio 28 -- gruodžio 1 įvyko konferencija, kurią suorganizavo specialūs komitetai New Yorke ir Marylande. Pirmajam vadovavo J. Gaigulis ir lietuvių jame atstovavo J. Puzinas, o vietoje reikalus tvarkiusiam antrajam komitetui vadovavo M. Krūminis, lietuvių jame atstovavo J. Balys ir Z. Vaituzis.

Konferencija reikia laikyti pavykusia. Gana gausiai dalyvavo visų trijų tautybių senosios ir jaunesniosios kartos atstovai. Buvo 140 užsiregistravusių dalyvių, dar nemažai svečių iš Washingtono apylinkės ir iš toliau. Paskaitos ir diskusijos vyko aštuoniose sekcijose ir buvo dvi bendros sesijos. Iš lietuvių aktyviai dalyvavo šie asmenys (alfabetine tvarka ir be titulų): V. Bagdanavičius, J. Balys, J. Gimbutas, B. Kaslas, A. Klimas, D. Krivickas, P. Mažeika, G. Procuta, J. Prunskis, K. Pugevičius, T. Remeikis, R. Šilbajoris, V. Trumpa ir S. Vardys. Pinigais parėmė baltiečių organizacijos, jų tarpe Amerikos Lietuvių Taryba, Amerikos Lietuvių Bendruomenė ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Konferencijoje nedalyvavo visų trijų Pabaltijo valstybių diplomatiniai atstovai, nors jie buvo kviešti. Referatai ir paskaitos buvo įvairios apimties ir kokybės. Vyraujanti tema buvo: padėtis šių dienų Pabaltijo

veidą už praeities politiką. Jo vieta reikalauja tam tikro orumo ir priemonių jam apsaugoti. Padaryti teisingą sprendimą visais atsitikimais reikia turėti turėti paties Saliamono išmintį, neužtenka būti tik didelės firmos juriskonsultu.

Referatai ir paskaitos buvo įvairios apimties ir kokybės. Vyraujanti tema buvo: padėtis šių dienų Pabaltijo

kraštuose. Labai gerų referatų, kartais išties studijų buvo duota grynųjų mokslų, ekonomikos, literatūros, istorijos, tautotyros ir kalbos sekcijose. Čia galėjai sutikti baltiečių stipriausius atitinkamų sričių žinovus.

Silpniausia buvo politinė sekcija, pavadinta "Komunizmas ir nacionalizmas Baltijos respublikose: priešingybė ar suartėjimas?" Nelengvas uždavinys šiai sekcijai pirmininkauti atiteko mūsų S. Vardžiui. Jis gana vykusiai stengėsi surikiuoti įvairias nuomones, kartais aštriai prieštaraujančias, tai vėl nieko nepasakant bendrybės, arba kalbėjimą tik dėl kalbėjimo. Jau pats temos pavadinimas buvo nevykęs, nes komunizmas ir nacionalizmas yra priešingybės be jokio klausuko. Suartėja tik rusiškas nacionalizmas ir komunizmas, visur kitur skelbiama neatlaidi kova "buržuaziniam nacionalizmui".

Pagrindinius referatus politinėmis temomis skaitė latvis P. Lejinis ir estas R. Taagepera. Skaitė referatus ir du lietuviai: T. Remeikis ir G. Procuta. Abu buvo silpni. Gaila, nes ši ir dar literatūros sekcija pritraukė daugiausia dalyvių ir klausytojų, kartais arti šimto. G. Procuta turėjo kai kurių gerų minčių, tik nesugebėjo jas tinkamai perteikti. Nors anglų kalbą valdė neblogo, bet nuolatos užsikirsavo ir pasimesdavo, pagaliau atspirasęs dėl nuovargio nutraukė savo kalbą. Kas yra nepratęs viešai kalbėti, turėtų skaityti pasirašytą tekstą.

T. Remeikis išdalino 23 psl. mašinraščio tekstą: "Defining and implementing republic interests within the centralized Soviet system: the case of Lithuania". Gausiai naudodamas abejotino patikimumo statistikas ir cituodamas dau-

giausia sovietinę spaudą kalbėtojas stengėsi sudaryti įspūdį, kad Lietuvoje viskas krypta į gerąją pusę, kad galima tikėtis šios tokios autonomijos, mažiau centralizacijos, daugiau galimumo išlaikyti etnius ir sritinius savitumus, kad lietuviai komunistai kovoja su asimiliacija, įgyja daugiau drąsos pasipriešinti rusiškam imperializmui ir pan. Dėl tokio tipingai amerikoniško "wishful thinking", per diskusijas buvo iškelti kaip tik priešingi faktai, kurių yra albė. Yra faktas, kad dauguma jaunesniosios kartos atstovų, kurie negyveno komunistinėje santvarkoje arba tada dar buvo vaikai, niekados neįsupras, kas ten ištikrųjų dedasi. Jie pasiliks tik naivūs teoretikai, nesugebą atskirti, kas yra smulkmenos, tik taktiški ėjimai, ir kokia yra pagrindinė strategija. O ją išreiškė Leninas savo garsiu posakiu: "Žingsni atgal, du žingsniu pirmyn"! Kai jau pertempia stygą, tada kiek atleidžia varžtus, pasidaro "atlydis", po kurio eina dar aštresnė ataka. Keista, kad per tas diskusijas nebuvo prisimintas Čekoslovakijos atvejis, kur vietiniai komunistai po tariamų laimėjimų vėl atsidūrė po ruso padu. Dabar dreba Rumunijos ir Jugoslavijos "nacionalistiniai komunistai". Latvių "autonominis komunistas" nušalino Chruščiovas 1959-60 m. Ne kitaip atsitiktų ir Lietuvoje, jei toks Sniečkus su draugais nukryptų nuo Maskvos nustatytos linijos.

Keletą gerų referatų aktualiomis temomis davė estai, laviai ir mūsiai B. Kaslas modernios baltų istorijos sekcijoje. Istorinėje perspektyvoje išryškėja dalykai, kurių negali perprasti politinių mokslų atstovai ir tada jie nukrypsta į svaiciojimus. Dabar darosi aišku, kodėl diplomatai (Nukelta į 2 psl.)

Chicagoje demonstruotojai provokuoja policiją...

Lietuvoje kas savaitę įvyksta 100 skyrybų...

Pastaraisiais metais Lietuvoje kas savaitę išsiskiria vidutiniškai daugiau kaip šimtas šeimų. Apie 60 skyrybų per savaitę įvyksta penkiuose didžiausiuose miestuose (Vilniuj, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje), apie 30 mažesniuose miestuose bei miesteliuose ir tik 10 — kaimuose. Iš to galima numanyti, kad ne visos Lietuvoje išsiskiriančios šeimos yra lietuvių šeimos: miestuose, kur daugiausia skyrybų, daugiau sia ir rusų arba mišrių šeimų.

Duomenų apie tai pateikė vienas, matyt, Lietuvoje gyvenęs rusas sociologas, N. Solovjovas, spalio mėnesio (19 nr.) Švytyryje. Sako, kad 1967 metais Lietuvoje įvyko 5402 skyrybos, 1966 — 5370. Bet 1965 metais Lietuvoje skyrybų būta tik 2611, tai yra, tik apie 50 kas savaitę. Staigus skyrybų skaičiaus padidėjimas įvyko, anot Solovjovo, "paskelbus 1965 metų gruodžio 10 dienos TSRS Aukščiausios Tarybos įsaką, palengvinantį skyrybų procedūrą". (Išdėmėtina: Maskvos įsakas Lietuvoje lemia tokius reikalus).

Baltų studijų konferencija...

(Atkelta iš 1 psl.)

matai šioje konferencijoje nedalyvavo.

Baigiamajam posėdy buvo nutarta įsteigti "Association for Advancement of Baltic Studies" ir ją inkorporuoti kaip pelno nesiekiančią draugiją. Atlikti tuos organizacinius darbus buvo pavesta 9 asmenų komisijai, su teise pakviesti dar du nariu, jei būtų reikalus. Dabar tą komisiją sudaro 4 latviai, 3 lietuviai ir 2 estai, būtent: E. Andersons, S. Grava, I. Ivask, B. Kaslas, G. King, P. Lejinš, R. Šilbajoris H. Valdsaar ir S. Vardys. Jie iš savo tarpo išsirinkus prezidentumą. Ši organizacija bandys surasti lėšų ir suorganizuoti kitą panašią konferenciją. Bus stengiamasi išleisti skaitytus referatus, jų atranką arba santraukas pagal sekcijas atskirais leidiniais. Viską išleisti nesimato galimybės. Kai kuriuos referatus bus galima atspausdinti amerikiečių žurnaluose.

J.B.

Iš to sociologo mini-
mų palyginimų neįmanoma saugiai spręsti, ar skyrybos Lietuvoje dabar dažnesnis, ar retesnis reiškinys, negu Vakarų Europoje arba Amerikoje. Jis teisingai pastebi, kad vartojamas lyginimas ne visai tikslus. Mat, yra priimta lyginti tik "skyrybų koeficientus", kurie rodo tik per metus įvykusių skyrybų skaičiaus santykį su naujų santuokų skaičiumi per tą patį laiką. N. Solovjovas mini kaimurių kraštų "skyrybų koeficientus" (bet tik 1959 ar 1960 metų), ir iš to matyti, kad visos Sovietų Sąjungos "skyrybingumas" yra didesnis už visų minimų Europos kraštų (net už Švedijos), bet dar mažesnis už Amerikos Jungtinių Valstybių.

Lietuvoje "skyrybingumas" dabar galbūt panašus, kaip ir Rusijoje, bet Lietuvos skyrybų koeficiento N.S. neskaiciavo ir nelygino. Jis teisingai pastebėjo, kad tas koeficientas nėra tikslus "skyrybingumo" rodiklis. Pavyzdžiui, pastaraisiais metais Lietuvoje esąs sumažėjęs naujų vedybų skaičius, kadangi tai yra karo ir pokario metu gimusiųjų tuokimosi laikas, o anuo metu kaip tik buvo sumažėję gimimai, ir tai dabar atsiliepia vedybų skaičiui. O skyrybos šiuo metu esančios nenormaliai pagausėjusios (dėl minėto procedūros palengvinimo). 1966, 1967 ir gal dar šiemet suskato skirtis daugelis tų, kurie anksčiau dėsė dėl procedūrinių keblumų. Todėl šio meto "skyrybų koeficientas" būtų nebūdingas, kadangi būtų apskaičiuota, imant pagrindan natūraliai mažesni naujų vedybų skaičių ir nenatūraliai didesni skyrybų skaičių. Apie dabartinį šeimų patvarumą lygi Lietuvoje vienaip ar kitaip spręsti galima tik iš to, kad trijų milijonų gyventojų (maždaug 800 tūkstančių šeimų) krašte kas savaitę įvyksta apie šimtas skyrybų, arba per metus iš kiekvieno tūkstančio esamų šeimų išsiskiria maždaug 6 ar 7 šeimos. Jei toks "skyrybingumas" liktų pastovus, tai trijų dešimtmečių perspektyvoje tas reikštų, kad maždaug kas penkta santuoka anksčiau ar vėliau baigtis skyrybomis...

N. Solovjovas bando apibūdinti skyrybas skatinančius veiksnius. Pir-

mas toks veiksnys — technikos pažanga, sukurianti šeimose naujus santykius ir naujas pažiūras į tuos santykius. Antras — padidėjusi migracija, tai yra, žmonių kilnojimas (žinoma ir perkilnojimas) į naujas gyvenamąsias vietas. Su tuo siejasi ir urbanizacija — spartus miestų ūgdymas. (Lietuvoje per 25 metus miestų gyventojų skaičius padidėjo dvigubai). Todėl, esą, "Lietuvoje darbininkai ir tarnautojai sudaro 82.3% visų besiskiriančiųjų, o kolūkiečiai — 10.1%, visi kiti — 7.6%". Turint galvoj, kad "kolūkiečių" grupė yra daugiau kaip 40% visų Lietuvoje esamų šeimų, išeina, kad šioj grupėj "skyrybingumas" šešis kartus mažesnis, negu miestiečių ir kitų grupėje. Pastebėtina, kad ši šeimų grupė yra lietuviškiausia ir mažiausia turinti savo tarpe "svieto perėjūnų".

Dairdamasis į dar kitas "skyrybingumo" priežastis, N. Solovjovas pastebi, kad:

"Jaunimo ekonominio savarankiškumo didėjimas leidžia anksti kurti savo gyvenimą atskirai nuo tėvų... Pasirodo, dauguma jaunimo nemoka savarankiškai šeiminkauti, tvarkyti šeimos biudžeto, sugyventi tarpusavyje. Todėl daugelis santuokų išyra jau pirmaisiais poveidybiniais metais arba mėnesiais. Matyt, mūsų šeimoms, mokykla, visuomenė skiria nepakankamai dėmesio jaunimą paruošti savarankiškam šeimyniniam gyvenimui".

Priminęs, kad "Teisė išsituokti — tai ne raginimas skirtis", N.S. taria, kad "tačiau teisė leidžia piktnaudžiauti". Tai gana aštrus kaltinimas sovietinei šeimai teisei, ar bent priekaištas jos formulavimui, neapdraudusiam teisės nuostatų nuo piktnaudžiavimo.

"Be to", — priduria N.S., — daugelis žmonių nutolo nuo senų šeimų stiprinančių pagrindų, o prie naujų dar nepritapo. Perėjimas nuo vieno moralinių pagrindų prie kitų reikalauja laiko..." (ELTA)

MEDICAL TECHNOLOGIST
ASCP preferred positions open.
Full and part-time. Experienced
All shifts. Apply: Personnel Office,
Ingham Medical Hospital,
401 W. Greenlawn, Lansing, Michigan.
(114-121)

78 VYRAI PALAIDOTI VIENOJE KASYKLOJE

Anglies kasyklų nelaimės yra paėmusios tūkstančius gyvybių. Tik prieš savaitę galutinai užmūryti ir palikti vienoje kasykloje prie Farmington, W. Va., 78 angliakasiai, kur darbo metu, lapkr. 20 d. ištiko sprogimas, visas vidus užsidegė, ir ten dirbusiems vyrams kelias išbėgti į lauką liko ugnies užkirstas.

Atsitikimų buvo kur sprogimams ar užgriuvimams ištikus, pavykdavo jei ne visus tai dalį darbininkų išgelbėti. Šiuo atveju per keletą dienų siautusi pragariška ugnis išsigelbėjimui kelią uždarė.

A n k s tyvesniais laikais, kai paprasti Lietuvos vyrai, negalėję išmokyti amato, suvažiuodavo į anglies kasyklų sritis dirbti, ir senesniais laikais ten apsauga buvo veik neapraktikuojama, tai anglies kasyklose žuvo šimtai ir lietuvių.

Lietuviai buvo susispietę apie kasyklas Pensilvanijos, West Virginia, Illinois, Indiana valstijose; daugiausia, žinoma, kietos anglies srityje apie Plymouth, Mahanoy, Shenandoah miestus, kur buvo išsivystę jų pirmutiniai net kultūriniai centrai su bažnyčiomis, laikraščiais, organizacijomis.

Kai pradėta sekti statistikas apie kasyklų nelaimes, sužinoma, kad 1869 metais anglies kasykloje prie Plymouth, Pa., žuvo 110 angliakasių. Po to nelaimės sekė kitose kasyklose, žunant nuo 100 iki 200 ir daugiau. 1907 m. gruodžio 6 d. Monangah, W. Va., sprogo buvo užmušta net 361 darbininkas. Ir taip iki 1966 metų kasyklose žuvusių skaičius siekia iki 10,000.

Didžiausia pasaulyje angliakasyklos katastrofa įvyko 1942 metų balandžio 25 d. Mandžūrijoje, kur žuvo 1,549 darbininkai.

• Nixonas su gubernatorialais. Palm Springs, Kalifornijoje, įvyko respublikonų gubernatorių ir naujai išrinktų gubernatorių suvažiavimas, kuriame dalyvavo prezidentu išrinktas Richard Nixon.

Iš 50 gubernatorių tokio skaičiaus valstijose, respublikonų yra 24 gubernatoriai. Partijai žiūrint į ateitį, pasitarimas apėmė klausimą reikalingų žmonių Nixono kabinetui kai jis pradės eiti prezidento pareigas sausio 20 d. Tarp gubernatorių tinkamų asmenų yra pakankamai, tačiau juos paėmus iš jų pareigų, tuom susilpnintų respublikonų partijos reikšmė valstijose.

Nixon pažadėjo gubernatoriams federalę paramą jų valstijų sustiprinimui. Valstijos paprastai reikalauja įvairių federalių pinigų, bet nori tuos pinigus savaip vartoti, be federalės valdžios kišimosi. Iki šiolei, prezidentai sutikdavo remti jų valstijų administracijas,

kurios sutikdavo šokti pagal prezidento muziką.

• Nori degtinės sekmadieniais. Iš visų 50 valstijų šioje šalyje, trisdešimtyje yra leista pardavinėti degtinę išsigėrimui užgoje sekmadieniais. Kitose 20-tyje valstijų sekmadieniais užgoje, net privatinuose klubuose, degtinės pardavimas stikluokais svečiams draudžiamas. Tik trijose iš tų 20 leidžiama sekmadieniais degtinę parduoti privačiuose klubuose.

P r a d edama kampanija praveisti įstatymus ir likusiose valstijose leisti degtinę sekmadieniais parduoti viešai užgoje. Tačiau tas šims ilgai, nors gal keliose pavyks padaryti pakeitimus, bet kitose bus laikomasi seno įstatymo.

Draudimas išsigerti užgoje sekmadienį turi mažos prasmės, nes norintieji gerti prisiperka šeštadieniais ir geria kiek nori namuose. Tačiau draudimas labai nuostolingas didmiesčiams, kaip Clevelandui, kur galėtų įvykti didelių organizacijų konvencijos, bet draudimas gauti degtinės sekmadieniais restoranuose ir viešbučiuose atgraso rengėjus, ir miestui būna milijoniniai nuostoliai konvencijos negavus.

LIETUVIŲ JAUNIMĄ AUKLĖJA RUSAI

Pačių rusų statistika rodo, kad Lietuvoje jau esama apie 10-12 nuošimčių rusų, neskaitant kitų vietinių ir nevietinių tautinių mažumų. Bet lietuvių "perauklėjimo" srity besidarbuojančiųjų tarpe rusų nuošimtis beasg kone dvigubai didesnis, negu bendrojoje gyventojų statistikoje.

Štai, Lietuvai primestos rusų komsomolo organizacijos sukaktuvių proga už uolumą buvo pagirti — "apdovanoti" Šumausko - Naujalo pasirašytais "garbės raštais" — 182 Lietuvoje veikiantieji komsomolo pareigūnai. Jų tarpe 34 rusai, arba beveik 19 nuošimčių. Lietuvos jaunimo "perauklėtojų" sąrašas mirgėta mirga Astapenkomis, Betevais, Bezjanovais, Bikovais, Kolovkinais, Ivanovais, Konovalais, Kotovais, Lebedevais, Makarovais, Morozovais, Suchanovais, Sutiaginiais, Tichonovais, Vasiljevais ir panašiais. Apie pusę jų — pareigūnai bei instruktoriai Vilniuje, centre, ir jų veikimo plotas apima visą Lietuvą. Bet yra jų pabarstyti ir Mažeikiuose, Šiauliuose, Utenoje, Ukmergėje, arba ir nežinia kur, nes kai kurie iš tų "nusipelnėlių" į pagirtųjų sąrašą įtraukti visiškai "pliki", tai yra, be jokio nurodymo, nei kur, nei ką jie daro. Tiesiog: Aleksiej Ivanov, Viktor Konoval, Nikolaj Sušalov, ir viskas...

Iš kito neseniai paskelbto "apdovanojimo" akto kyšo Sergiejaus Korovino pavardė, kuris susilaukė 50 metų amžiaus širvintų rajono komunistų partijos komiteto pirmojo sekretoriaus pareigose. (E)

HELP WANTED MALE

MAINTENANCE. Man for metal melting shop. Extensive machine repair exper. is Essential. Routine electrical repair exper. is desirable. Gas and arc welding exper. is essential. Current Dearborn location will move to new facility in Plymouth Twp. in Feb. 1969. Howmet Corp. Metal Products Div., 3320 Oakman Blvd., Dearborn, Mich. Call 313-581-7200. An Equal Opportunity Employer. (114-120)

Mums rašo

ARGI LIAUDININKAI?

Dirvos Nr. 117, aprašant A. Olio minėjimą Philadelphiaje, yra parašyta, kad darydamas savo pranešimą Kazys Karpius pažymėjo, jog savo laiką Antano Smetonos atvykimui į šį kraštą Amerikos Lietuvių Taryboje priešinosi liaudininkai.

Niekaip negaliu suprasti, kaip liaudininkai galėjo šiam sumanymui priešintis, nes gi visiems, o taip pat ir p. K. Karpiui, yra labai gerai žinoma, kad nei tuo metu nei dabar jokios liaudininkų grupės atstovai Amerikos Lietuvių Taryboje nedalyvavo ir nedalyvauja.

Jonas F. Daugėla
L. Valst. Liaud.
C. K.-to Pirm.

PAAIŠKINIMAS: Savo kalboje tarp kitko paminėjau jog 1940 metais įsteigtoje Amerikos Lietuvių Taryboje priešingos srovės nenorėjo tremtyje atsidūrusi Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną į Ameriką išleisti.

Tada ALT sudarė katalikų, tautininkų, socialistų ir sandariečių srovės. Korespondentui Juozui Bubeliui buvo žinoma kas Lietuvoje, po 1926 metų įvykio buvo prez. Smetonos priešininkais, jis tas sroves išvardino.

Korespondentas tačiau visai arti teisybės: 1925 metų gegužės mėnesį Clevelande įvyksiamame A.L.T. Sandaros seime oficialiai buvo nutarta: "Nuo dabar Sandara laikysis Lietuvos valstiečių liaudininkų programos". Šie nauji valstiečiai liaudininkai vieningai stovėjo su katalikais ir socialistais prieš Prezidento A. Smetonos į Ameriką atvykimą.

K.S. Karpius

HELP WANTED MALE

EXPERIENCED Bolt and Nut Warehouse Men

EXPERIENCED ORDER FILLERS APPLY
APEX FASTNER CORP.
5780 Federal, 825-1600
Detroit, Mich. (116-120)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
BORING MILL OPERATORS
For new Cincinnati Gilbert
BORING MILL.
NIGHTS
also

EXTERNAL GRINDERS
Must have tooling experience.
DAYS.
JOB SHOP.

55 to 60 hours per week. Top rates, numerous fringe benefits. Apply call or write to W. J. Purtlebaugh CITY MACHINE TOOL & DIE CO. INC.

132 E. Washington St., Muncie, Ind. 317 — 288-4431 (116-120)

MOLDERS, COREMAKERS, LABORERS at gray iron foundry established 1920. New contract offers substantial wage increases, company paid insurance and improved pension. Plantwide incentive. Apply in person: AMERICAN FOUNDRIES COMPANY, Milan, Michigan 48160. (115-124)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Fridayby American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpius.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpius.

IEŠKOKIME JAUNŲ JĖGŲ

Mūsų kultūros žurnaluose ar laikraščiuose kultūros, meno bei mokslo prieduose rašoma daugiau apie literatūrą, meną, muziką, dainą, istoriją, bet mažiausia apie tiksluosius ir kitus mokslus, jų pažangą bei laimėjimus. Žinoma, kultūra ir civilizacija yra tokie dviniai, kad sunku juos atpažinti ir atskirti, kuri sritis kuriam tų dvynių priklauso. Jeigu žmogus kultūringas, tai suprantame, kad jis yra ir civilizuotas, nors civilizuotas, nebūtinai gali būti kultūringas. Websterio žodynas, apibūdinamas tas dvi sąvokas, be kita ko, apie kultūrą sako "a particular stage of advancement in civilization", o apie civilizaciją "a relatively high level of cultural and technological development". Kalbant platesne prasme, kaip apie tautų ar kraštų kultūrą ir civilizaciją, tų dviejų sąvokų apibūdinimas gali būti teisingas. Žmonės be išsimokslinimo negali pasiekti aukštos technikos pažangos, arba žmonės daugiau išsimokslinę bet kurioje srityje gali būti ir daugiau kultūringi. Siauresne prasme, civilizuotas žmogus, kuris moka naudotis ir naudojami technikos pagamintomis priemonėmis ir jos pažanga, nereiškia, kad jis yra aukštos kultūros. Kultūra yra žmogaus daugiau dvasinis turtas. Tai, gi, civilizacija yra daugiau technikos pažanga, o kultūra -- žmogaus vidinis dvasinis išsilavinimas.

Kaip mūsų bendrosios periodinės spaudos, taip ir kultūros žurnalų ar priedų rašytojai yra daugiau kultūrininkai ir veik visur vyresnio amžiaus. Todėl ir toje mūsų spaudoje rašoma daugiau apie meną, muziką, literatūrą ir panašiai sa-

kytume, daugiau konservatyvinių požiūrių ir vienas antro pagyrimu. Iš vienos pusės tai gerai, nes apie mūsų kultūrą ir jos laimėjimus bei pačius kultūrininkus svetimieji nerašys. O jeigu mes patys nerašysim, tai ir niekas nieko apie tai nežinos. Iš kitos pusės, toje mūsų spaudoje rašoma ir net duodami vertimai iš kitų kalbų ir kitų tautų. Tada jau peršasi mintis, jeigu jau rašoma apie kitus, tai gal būtų gerai, kad ir mūsų pačių dirbami viso gyvenimo laukai būtų liečiami. Bet kada taip pastatome klausimą, išskyla naujas klausimas: ar mūsų visų sričių jauni akademikai nerašo ir nebando rašyti į lietuvišką spaudą, o gal čia yra kokios kitos kliūtys ar priežastys?

Žinome, kad spauda ir šiandien yra viena iš didžiųjų pasaulio galybių. Per jos lapus išskyla nauji atradimai, nauji darbai, nauji žmonės. Nebūtinai, kad profesionalai spaudos darbininkai tą rašymo darbą turi atlikti. Kiekvienas akademikas gali per spaudos puslapius kalbėti apie savo sritį ir dalintis savo turimomis žiniomis su visuomene, ją informuojant. Periodinė bendra spauda ir net kultūriniai žurnalai nėra moksline spauda, o tik informacinė. Todėl joje populiaria kalba galima supažindinti skaitytojus su daug dalykų. Bet čia vėl grįžtame atgal, privалу, kad lietuviai ar lietuvių kilmės mokslininkai bendradarbiautų ne tik lietuviškoje spaudoje, o bandytų patekti ir į amerikiečių spaudą. Per ją bus kertamas langas į pasaulį, pro kurį kiti matys lietuvių darbus. Lietuvių spauda yra grynai mūsų pačių reikalui ir lietuviybės palaikymui

P. Stravinskas "Laisvoje Lietuvoje", š.m. gruodžio 5-tos dienos laidoje rašo, kad Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos nariai, skirdami savo 12-tą metinę kultūrinę premiją Broniui Railai įrodė, kad jie "savo kišenėse turi daugiau pinigų, negu galvelėse smegenų"...

Toks jo pareiškimas turėtų būti priimtas kaip labai nepozityvus ir arandantis kultūrinį darbą. Gi kuriose galvelėse yra daugiau ar mažiau smegenų, palieku spręsti paties skaitytojams.

Kad lietuvių visuomenė nesudarytų klaidingų išvadų apie Ohio Lietuvių Gydytojų metinę kultūrinę premiją, skaitau reikalingu iškelti spaudoje tuos netikslumus, kurie yra minimi P. Stravinsko straipsnyje. P. Stravinskas aimuoja, kad Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos premija buvo paskirta tik 7 balsais, tuo tarpu narių draugija turi 56, kas reikštų, kad Bronys Raila negavo daugumos pritarimo. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos kultūrinės metinės premijos balsavimui praveisti, valdyba vadovavosi visuotinio draugijos narių susirinkimo nustatytomis taisyklėmis. Vadovaujantis taisyklėmis, balsavusių gydytojų buvo 20 o ne 56 kaip P. Stravinskas mini. Dvidešimčiai gydytojų buvo pateikta 5 kandidatų premijai gauti ir iš jų Bronys Raila gavo daugiausiai balsų. Na

todėl ji turi būti įvairi ir įdomi.

Šio straipsnelio mintis yra, kad mūsų kultūriniai žurnalai ieškotų jaunojo akademinejo kartos naujų bendradarbių. Reikia prašyti juos parašyti tam tikrais klausimais. O jeigu kuriems jau yra sunkiau prieinama lietuvių kalba, padėti jiems. Tą reikėtų daryti, jeigu norime, kad mūsų spauda ilgiau gyventų, reikia naujų ir jaunų spaudos žmonių, o su jais, gal atsirastų kartos jauni skaitytojai. Kai visą laiką rašo tie patys "seniai", kaip jau nieji mus vadina, jiems nebeįdomu, nes mūsų ir jų galvosena skiriasi. Mes gyvename senomis sąvokomis, kurių jie nebegali suprasti. Visi mūsų seni ginčai ir įvairios sąskaitos, jiems yra svetimi.

P. Žičkus

Kultūrinės premijos reikalu

Dr. D. DEGESYS

ir kas gi čia blogo ar neteisingo? Jeigu P. Stravinskui nepatinka Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos balsavimo sistema, mes jam padėti negalime. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija davė dvylika kultūrinių premijų be P. Stravinsko patarimų ir šiuo metu jo patarimo neprašo. Jo kišimasis į profesinės organizacijos vidaus reikalus yra netaktiškas ir ne vietoj.

Aš neatstovauju dabartinės Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos valdybos, pravedusios šių metų kultūrinės premijos rinkimus. Ji gali pati šiuo reikalu pasisakyti. Tačiau jaučiu moralinę pareigą paaiškinti kultūrinės premijos atsiradimą bei jos tikslą.

1956 metais Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos steigiamajame susirinkime, Clevelande, aš referavau kultūrinės premijos reikalą. Man atrodė, kad gydytojais dėl laiko stokos negali aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime, gi įkurdami kultūrinę premiją nors materialiai galėtų paremti mūsų kultūrinį bei visuomeninį veikimą. Susirinkę kolegostą idėją priėmė ir vėliau kas metai rėmė. Iš dvylikos Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos paskirtų premijų kai kurios gal ir buvo kontraversinės, bet praaičtyje P. Stravinskas šio klausimo nekėlė. Galbūt jis tada žinojo, kad skiriant premiją visų patenkinti negalima, o gal jam iš viso tada tas klausimas nerūpėjo ir atsirado tik tada, kai Bronys Raila, kurio P. Stravinskas nemėgsta, gavo tokią premiją. P. Stravinskas turėtų žinoti, kad visos buvusios, įskaitant ir pasikutinę, premijos buvo daugumos narių, dalyvaujančių metiniame suvažiavime užgirtos. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos nariai, aukodami premijai mano, kad tuo jie pozityviai prisideda ne tik prie mūsų kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo, bet ir prie mūsų tautinės sąmonės stiprinimo. Bet, jeigu gydytojų premijos skyrimas įneša į mūsų visuomenę tiek daug kartelio ir tiek daug asmeninio pavydo ir gydytojus apdovanoja tokiais "komplimentais" kaip, kad "gydytojais turi daugiau kišenėse pinigų negu galvelėse smegenų"....., tai man kyla min-

tis ar nereikėtų ateity tokią kultūrinę premiją pakeisti į stipendiją, mediciną studijuojančiam lietuviškam jaunimui remti. Aš kviečiu Ohio lietuvių gydytojus tuo klausimu rimtai pagaltoti.

SVEIKINTINAS OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS MOSTAS

Draugas gruodžio 5 d. vedamajame "Plunksna ir žodis" rašo:

"Todėl tenka malonia staigmena laikyti Ohio Lietuvių gydytojų draugijos mostą, kai šiais metais paskyrė premiją žurnalistui už jo straipsnius, apie ką jau "Drauge" buvo rašyta. Tegu vienas ar kitas, vėliau ar kitaip pasisakęs spaudos žmogus ir ne visiems patinka ar ne visiems priitaria, bet jo rašomi

straipsniai iškelia vienokių ar kitokių aktualijų, išjudina vienam ar kitam reikalui visuomenę ir ją pačią aprašo. Rašymas nėra lengvas darbas kaip kai kas galvoja. Kiekvienas žino, kad nėra lengva čekį išrašyti kam nors aukoms, tačiau ir paprastą laišką parašyti ar paprastą žinią dažnai žmonės eiles mėnesių neprisirėngia. Rašymas yra gana sunkus darbas jau net ir todėl, kad parašius tenka nešti atsakomybę prieš tūkstančius žmonių, kad reikia gero pasiruošimo, įžvalgumo ir tikslumo, žinoma, priedo ir Dievo dovano, nes mokykla gali pamokyti, bet negali įskiepyti talento, o be jo sunku ką gero, išskyrus nuogas informacijas parašyti. Malonu, kad lietuviai, nors labai jau reta proga, atkreipė dėmesį į spaudos žmogų, o reikėtų, kad toks atkreipimas būtų dažnesnis, kad būtų įvertinamas tas darbas, kuris nėra lengvas ir kuris beveik niekada nėra reikiamai apmokamas. Kad lietuviškas žodis ir lietuviška kultūra būtų gyva, neužmirškime ir žmonių su plunksna, ypač šiuo laiku, kada mesti rašyti ir imti grėblėlį taisyti būtų ir daug patogiau, ir labiau apsimokėtų."

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES

MICHELEE CLEANERS

5357 Mayfield Rd.

HI 2-2505

6228 Mayfield Rd.

HI 2-2121

5108 Wilson Mills

449-5500

GREETINGS and BEST WISHES

PAPP'S BODY SHOP
(Bill)

21100 St. Clair Ave.

481-4333

Euclid 17, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

MORSE SIGNAL DEVICES

6707 Carnegie Avenue

EN 1-6585

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. BERGER

WALL PAPER & PAINT STORE

6919 Superior Ave.

HE 1-3659

805 East 185th St.

IV 1-6250

GREETINGS and BEST WISHES

EAST 200TH HARDWARE

673 East 200th St.

IV 1-8448

PLANINGAS TAUPYMAS

4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.

(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.

(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavime New Yorke Noreikaitė ir Stanulytė įteikia GFWC prezidentei Mrs. Walter V. Magee gintarą ir gėlę. Prie mikrofono V. Leskaitienė, Dešinėje sėdi Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir M. Galdikienė. L. Tamošaičio nuotrauka

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJA ATŠVENTĖ 20 METŲ SUKAKTĮ

Lapkričio 30 d., Waldorf Astoria viešbuty, New Yorke, Lietuvių Moterų Klubų Federacija atšventė Lietuvos nepriklausomybės 50 ir Federacijos veiklos 20 metų sukaktį.

Iškilmingas aktas - minėjimas buvo pradėtas prel. J. Balkūno sukalbėta invokacija, Amerikos ir Lietuvos himnais ir tylos minute buvo pagerbta viena steigėjų a.a. Ligija Bieliukienė, kuri yra palikusi šioje organizacijoje didelį įnašą.

LMKF pirm. V. Leskaitienė trumpai apibūdino org-jos įsisteigimą siekius ir per 20 metų pasiektus laimėjimus.

Kalbant apie laimėjimus tenka pasakyti, kad mūsų moterys atsiekė daug, nors jie ir nenu-skambėjo spaudoje sensacingais vardais, lygiai kaip ir natūraliai iš pačios prigimties moterų visi darbai ir rūpesčiai yra be galo svarbūs, nuolatiniai, reikalauja daug energijos, susikaupimo ir aukos, niekuomet nesibaigia, tačiau kitų pastebimi ir įvertinami tik tada, kai ta nuolat plakusi moters širdis sustoja. Tik tada pajuntama, kiek daug ta silpna būtybė sugebėjo aprėpti, savo silpnomis jėgomis atlikti. Taip šiame suvažiavime Federacijos klubų narės pasigedo savo ilgametės darbuotojos a. a. L. Bieliukienės, taip pasigendama kiekvienos moters apleidusios savo šeimą.

Taip ir šie mūsų moterų klubai įvairiuose JAV miestuose tyliai dirbo kultūrinį, politinį ir socialinį darbą. Dirbo

savo uždaruose klubuose ir kartu su kitais atstovaudamos savo klubus bendrinėse org-se. New Yorko klubas eilę metų turėjo specifinį uždavinį reprezentuodamas lietuvių tautos liaudies meną ir jo išdirbinius, muziką ir dainų tarptautinėse moterų parodose.

Klubai nesitenkino veikti savo uždaroj organizacijoj, bet apsiungė su kaimynėmis latvių ir estų moterimis ir sudarė Pabaltijo Moterų Tarybą, kurioje šiuo metu lietuvių delegacijos pirmininke yra Galia Žilionienė. O svarbiausia įstojo nariu į tarptautinę moterų organizaciją General Federation of Women's Clubs, turinčią apie 11 milijonų narių, kurios konvencijose mūsų moterų dėka Lietuvos vardas ir vargai plačiai nuskambėdavo tūkstantinėse klausytojų auditorijose ir svetimų kraštų spaudos pirmuose puslapiuose. Ten pat būdavo suorganizuotos lietuvių rankdarbių parodėlės, siunčiamos rezoliucijos JAV valdžios atstovams ir k. Taidarbai ir nuopelnai nekuriu vieno klubo, ne vienos vadovybės, bet daugelio tyliųjų darbuotojų, kurių vardų negirdime nei spaudoje neskaitome.

Savo atsilankymu LMKF pagerbė Lietuvos Atstovas Washingtonė J. Kajeckas, taręs trumpą sveikinimo žodį. Žodžiu taip pat sveikino Generalinis konsulas New Yorke A. Simutis, LLK pirm. V. Sidzikauskas, PLKM vardu dr. A. Šlepetytė-Janace, LB Apygardos pirm. A. Vakse-

lis, PMT pirm. latvė Ozolinš ir aukščiau minėtos GFWC org-jos prezidentė Mrs. Walter V. Magee, kuri buvo ir pagrindinė kalbėtoja, išsamiai nušvietusi GFWC tų pasaulio moterų organizaciją, jos tikslus, siekius, veikimo metodus ir apamai visą JAV šių dienų gyvenimą ir problemas, kurios visais laikais daugiausia paliečia moteris, todėl jų pareiga pirmoj eilėj ir yra kovoti supasaulio blogybėmis, savo veiklą grįsti didžiausiu humanišku. Ji priminė, kad gerai žinanti ir lietuvių problemas daug kartų girdėtas GFWC tarptautiniuose suvažiavimuose, gerai pažįsta lietuvių moterų puikius tautinius drabužius.

Dvi tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvaite R. Noreikaitė ir Stanulytė LMKF vardu įteikė jai dovaną gražų gintarą, padovanotą A. Kazickienės.

Po iškilmingo posėdžio įvyko bendri pietūs, kurių metu trumpai bet gyvai, įdomiai ir jautriai kalbėjo dr. Marion Mill Preminger, Gabono valstybės garbės generalinė konsulė ir ambasadorė Jungtinėse Tautose. Garsaus dr. A. Schweitzerio buvusi asistentė, apdovanota net keliais ordiniais už pasižymėjimą Afrikoje humaniško požiūriu, populiarai veikė JAV organizacijose. Baigdama kalbą ji įteikė 200 dol. čekį LMKF pirmininkei V. Leskaitienei.

Pietų metu solo padainavo jauna solistė E. Jurgėlaitė iš Washingtono, akompanuojant muz. A. Mrozinskiui. Su garbės svečiais supažindino E. Mazeikienė, Washingtono klubo pirm. Toje pat salėje vyko dr. M. Žukauskienės ir dail. A. Merker pastangomis suorganizuota lietuvių moterų dailininkių kūriniių paroda, kurioje turėjome progos susipažinti su šių dailininkių kūryba: R. Ingelevičienės, O. Paškevičienės, A. Kašubienės, A. Merker, L. Židonytės, B. Gedvilienės, M. Žukauskienės ir E. Kulber.

A. Šileikytė paskaitė gautus raštu sveikini-

SOVIETAI SUĖMĖ LIETUVON NUVYKUSIĄ KLAIPĖDIETĘ

Jau ketveri metai iš eilės Baden-Wuerttemberge rengiamos tarptautinės kultūrinės dienos, pavadintos "Stimmen der Voelker" -- Tautų balsai. Kaip jau pats pavadinimas sako, šios dienos virto iškilmingomis liaudies dainų ir šokių šventėmis.

Šių metų lapkričio mėnesį "Tautų balsų" diena įvyko Stuttgarte ir buvo pradėta bendromis pamaldomis, kurias laikė Rottenburgo vyskupijos kapitulos narys prelatas dr. Hufnagel. Po pamaldų ir įžanginių žodžių didelėje, šventėms skirtoje salėje tarp kitų savo liaudies meną labai darniai ir išraiškiai demonstravo lietuviškasis jaunimas, besimokąs Vasario 16 d. Gimnazijoje. Daug aplodismentų ir pagyrimo žodžių susilaukė visi pašokti lietuvių šokiai bei parodyti žaidimai.

Ruošiant šiemetinę programą, savo gausiu įnašu lietuvių dar kartą pademonstravo mūsų tautinės kūrybos grožį, meilę liaudies papročiams ir negėstancią lietuvių dvasią. Tokie tarptautiniai susitikimai padeda supažindinti kitus su lietuvių buitimi, jų siekais ir negėstanciu troškimu išsikovoti laisvę.

ATŠVENTĖ 40 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTĮ

Neseniai Backnang'o mieste gyvenantis lietuvių evangelikų klebonas Julius Stanaitis atšventė savo 40-ties metų dvasinio darbo sukaktį. Būdamas giliai susipratęs lietuvių ir rūpestingų dvasiškų jį teisėtai užsitarnavo visų jį pažįstančių lietuvių pagarbos ir pritarimo. Nors jubiliatui gruodžio mėn. pradžioje jau sukanka 65 metai, tačiau jis ir toliau linkęs uoliai dirbti lietuvių dvasinės paramos naudai.

Klebono Juliaus Stanaičio darbo diena labai ilga ir užpildyta nuolatinėmis, iš kurių itin maloniai klausytojus nuteikė JAV prezidento L. B. Johnsono žmonos žodžiai, kur ji rašo, kad gerai žino apie lietuvių veiklą ir kad jos dukters vyras yra lietuvių kilmės. Be to, sveikino Mrs. Humphrey, Mrs. N. Rockefeller New Yorko gubernatoriaus žmona, Mrs. Agnew, PMT ir kiti.

Suvažiavime ir pietuose dalyvavo apie šimtą žmonių, žinoma, daugiausia moterų, suvažiavusių iš įvairių JAV miestų. Sekančią dieną vyko klubų darbo posėdžiai, atstovių pranešimai ir naujos vadovybės rinkimai. Į naują valdybą išrinkta: V. Četėnė, A. Kazickienė, M. Kregždienė, V. Leskaitienė, M. Noreikienė, V. Šileikienė, M. Ulėnienė, J. Vytuvienė ir G. Žilionienė.

E. Čekienė

tinu rūpesčiu apie lietuvių išievių buitį, jų kultūrą bei dvasinį gyvenimą. Jo darbo apylinkė irgi labai plati. Klebonas nuolat lankosi pas lietuvių, gyvenančius Bavarijoje ir Baden-Wuerttemberge, viso net 12-koje vietovių. Ir visur jis yra mūsų tautiečių širdingai laukiamas bei priimamas.

Lietuviai, gyvenantieji Vokietijos pietuose ir pažįstantieji Julij Stanaitį linki jam sveikatos ir dar daug šviesių metų jo darbuose už lietuvių išlaikymą ir sielovados stiprinimą.

PAGERBĖ MIRUSIUS

Lapkričio 1 d. Stuttgarte gyvenantieji lietuvių prisiminė savo mirusius tautiečius Stuttgarto centrinėse kapinėse, Steinhaldenfelde yra palaidotas ne vienas lietuvis ir vėlinių dienos proga šios amžino poilsio vietos buvo papuoštos tautiniais ženklais, žaliomis elgės šakomis.

Po maldų už mirusiuosius ir kapų lankymo įvyko kuklus pobūvis. Pobūvyje buvo paminėtas ir Vokietijoje, Detmole miręs mažasis Lietuvos kultūrininkas Vydūnas. Apie Vydūno gyvenimą ir veiklą kalbėjo V. Brazaitis ir kun. K. Senkus.

SOVIETAI NUTEISĖ TURISTĘ...

Sovietinis teismas Minske, nuteisė Memmingen'o mieste gyvenusią klapėdietę Birutę Michailovienę, pusantų metų darbo stovyklos. Ši žinia labai sukrėtė visus Memmingen'o pabaltiečių gyvenvietės narius.

Birutė Michailovienė birželio mėn. išvyko į Lietuvą, Klaipėdon, aplankyti savo gimines bei pažįstamus. Nors ji ir turėjo visus sovietų reikalaujamus dokumentus bei vizas, tačiau jau grįžtant atgal į Vokietiją prie Baltarusijos sienos buvo apkaltinta valiutos kontrobanda ir suimta.

Maskvos pasiuntinys Vokietijoje žinomis, jei jomis galima tikėti, pas Birutę Michailovienę buvo rasta 4500 rublių, kuriuos ji buvo išiuvisi į savo suknelę ir norėjo išvežti į Vokietiją.

Memmingen'e likęs jos ligotas vyras nieko tiksliai negali papasakoti. Jis žino tik tiek, kad Birutės brolis Klaipėdoje įdavė jai savo santaupas, prašydamas nupirkti Vokietijoje automobilį ir pasiųsti jai. Labai gali būti, kad kaip tik šios santaupos buvo rastos Birutės Michailovienės sukenlėje.

Apie Birutės Michailovienės tolimesnį likimą iki šiol nei jos artimieji nei pažįstamieji nieko nesužinojo. Aišku tik viena, kad kelionė į Sovietų Sąjungą dar ir šiandien yra labai ir labai rizikinga.

G. Vyšniauskas

HELP WANTED MALE

MOLDERS, COREMAKERS, LABORERS, at gray iron foundry established 1920. New contract offers substantial wage increases, company paid insurance and improved pension. Plant-wide incentive. Apply in person. AMERICAN FOUNDRIES COMPANY, 330 2nd St., Milan, Mich. 48160. (118-12)

MACHINE SET UP MAN

Must have experience on New Britain chucks. Steady work, generous fringe benefits including profit sharing.

UNITED METAL PRODUCTS 8101 Lyndon, Detroit, Mich. 48238 313 -- WE 3-8750 (118-124)

GRINDER HAND

For tool room work. Experience necessary in O. D., I. D., and surface grinding. Permanent position working days: 55 1/2-hour week. Excellent benefits and working conditions.

BURNS AUTOMATIC Roseville, Mich. 313 -- PR 8-8000 (118-124)

KODĖL?

O kodėl Kalėdų dovanoms kokio blizgučio nepa-keisti į knygą?

Juk Jūs mėgstate lietuvišką knygą ir ją mieliai skaitote. Ir Jūsų šeimom biblioteka dar nėra pilna. Lietuvių Enciklopedijos leidykla kviečia Jus pasirinkti:

1. LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 35 TOMUS
2. VINCO KRĖVĖS RAŠTŲ 6 TOMUS
3. "MŪSU LIETUVA" 4 TOMUS
4. PULGIO ANDRIUŠIO RAŠTŲ 3 TOMUS.

Kas pageidautų, atskiru susitarimu galės gauti labai palankias išsimokėjimo sąlygas.

RAŠYTI ŠIUO ADRESU:

Lietuvių Enciklopedija
361 W. Broadway, P. O. Box 95
So. Boston, Mass. 02127

(118-123)

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavime New Yorke lapkričio 30 d. jauna solistė Elena Jurgėlaitė dainuoja akompanuojant muz. A. Mrozinskiui. L. Tamošaičio nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUAŽIAVIMAS

Lapkričio 23 d. Chicagoje įvyko metinis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas. Jo posėdžiuose svarstyta ir tar-ta eilė klausimų, patvirtinta praeitųjų ALT metų, valdybos darbų ir piniginių apyskaitos, išrinkta naujiems metams tarybos ir valdybos nariai.

Kadenciją baigusios ALT vald. pirm. inž. E. A. Bartkus, vieton įprastinio apžvalginio tarybos darbų pranešimo, tenkinosi keliais įvado sakiniais. Jis pasigėrėjo gerais santykiais tarpusavy ir su veikėjais kolonijose, o taip pat su Vliku, Latviais, Estais, Bendruomene ir visuomene. Pareiškė padėką spaudai už bendradarbiavimą su ALT.

Toliau kalbėjo: "Mūsų valdybos kadencija pasibaigia šiandien. Atliktų ir neatliktų darbų raportus pateiksime sritimis ir tų žmonių lūpomis, kurie buvo ir yra atsakingi už tas sritis"...

Pirmuoju apie politinę ALT veiklą pranešimą padarė Dr. P. Grigaitis, I vicepirm. Jis apžvelgė ALT pastangas respublikonų ir demokratų partijų konferencijose, įnešti Lietuvos laisvės bylą į partijų rinkimines platformas, o taip pat apie Lietuvos Neprikl. minėjimą JAV atstovų ir senato rūmuose ir kt. darbus. Apie ALT organizacinius rūpesčius pranešė -- T. Blinstrubas, apie ALT biuro organizaciją ir jo darbų skaidumą, pailiustruodamas išsiunčiamų -- gaunamų laiškų skaičiais, pranešė Dr. V. Šimaitis, finansinį pranešimą pateikė -- J. Talalas ir išdėgė jų vardus -- S. Bredes ir., apie ALT rengiamą Sovietų vykdomo Lietuvių tautos genocido parodą painformavo -- J. Jasaitis. Paskaita, "ALT politinės gairės" skaitė adv. J. Smetona. Prelegentas savo mintimis ryškino politinės veiklos barus ALT ir Lietuvių Bendruomenės už-

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1968 m. lapkričio 23 d. Chicagoje, dalyviai su svečiais.

Baigusi kadenciją Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba, sėdi iš kairės: Teodoras Blinstrubas, pirm. Eugenijus A. Bartkus, Dr. Pijus Grigaitis, garb. pirm. Leonardas Šimutis, Povilas Dargis, Stovi: Jonas Jasaitis, dr. Vladas Šimaitis, kun. Pranas Garšva, Jonas Talalas, Mikas Vaidyla ir Stephen Bredes.

mačiose. Prelegentas išsakmiais teigė, LB visiškai nebandyti eiti į politinius barus ir kiek kartų esą ji tai dariusi visad nesekmingai nes neturinti tam pajėgų. Todėl LB turėtų likti švietimo ir kultūrinio darbo plėčiūose baruose, o ALT turėdama ilgametę patirtį, ryšius ir solidarumą, turėtų ir toliau vadovauti JAV Lietuvių politinei akcijai.

Suvažiavimas pritarė ALT valdybos planui 1969 m. rengti ALT kongresą Detroit, Mich., taip pat suvažiavimas užgėrė Genocido parodos ruošimą. Be to, suvažiavimas viename savo nutarimų pasisakė dėl siunčiamų įvairių mokslų ir menų priedangoje sovietų agentų.

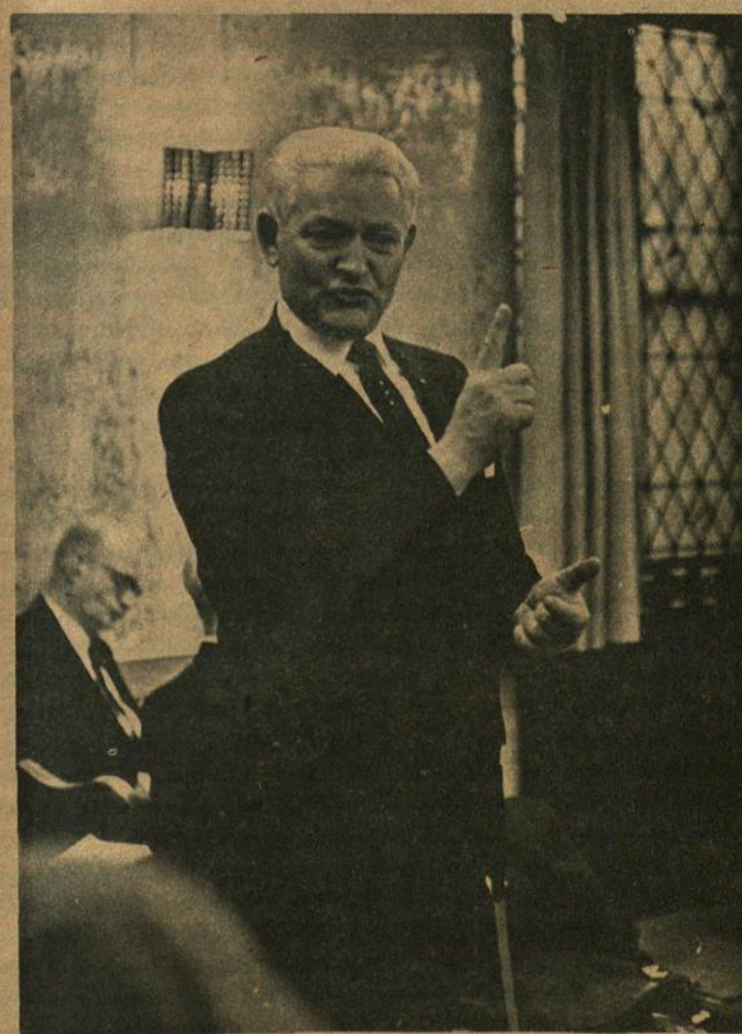
Suvažiavimą sveikino ir jo eigą sekė Gen. konsulas dr. P. Daužvardis, vysk. V. Brizgys, LLK pirm. V. Sidzikauskas, JAV LB pirm. B. Nainys ir kt. Suvažiavimo svarstymuose aktyviai dalyvavo ALT garb.

pirm. L. Šimutis, valandėlei pasirodė ir sveikino A. Rudis, buv. ALT pirmininkas.

Suvažiavime dalyvavo 40 iš 46 tarybos narių, dalį jų atstovaujant jų įgaliojimu.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Teodoras Blinstrubas daro pranešimą, Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime, lapkričio 23 d. Chicagoje. T. Blinstrubas yra ilgametis ALT valdybos narys -- Tautinės Sąjungos atstovas.

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime diskutuoja Jonas Jurkūnas.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Eugenijus A. Bartkus kalba suvažiavime. Toliau sėdi Teodoras Blinstrubas ir Mikas Vaidyla.

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1968 m. lapkričio mėn. 23 d. Chicagoje grupė dalyvių pietauja. Iš kairės: adv. Julius Smetona, dr. Vladas Šimaitis, Teodoras Blinstrubas, Kostas Januška, Jonas Jasaitis, Kasperas Radvila ir Eugenijus Bartkus.

VISOS NUOTRAUKOS V. NOREIKOS

Suvažiavimas vyko darniai ir darbinga nuotaika. Baigtas Tautos Himnu.

M. Valiukėnas

• ALT valdyba paskyrė Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui 3,300.00 dol. tuo būdu šiais metais VLIKui iš ALTo paskirta suma sudaro virš 10,000 dol. Nežiūrint vykdyto bendro finansinio vajeaus, į kurio sutelktas lėšas ALT pretenzijų neturi, didžiausiu VLIKo rėmėju pasiliko Amerikos Lietuvių Taryba.

• Lietuvių Tautos Genocido parodos išbaigimui beliko tik užrašų išspausdinimas ir jų prilipinimas prie skydų. Prie ALT veikianti Genocido parodos komisija ieško tinkamos vietos parodos išstatymui. Specialiai parodai rengiamas anglų kalba leidinys -- brošiūra. Ją redaguoja Algirdas Pužauskas.

Parodos surengimui, jos išstatymui ir leidinio išleidimui reikalinga daug lėšų. Todėl mielai laukiama iš visos lietuvių visuomenės paramos. Aukos siųsti šiuo adresu: Amerikos Lietuvių Taryba -- Genocido paroda, 6818 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60636.

• Maryland universitete rengiamam politiniam simpoziumui lietuvių dalies išlaikoms padengti, ALT paskyrė 200 dol., taip pat Loyolos universitetui Chicagoje įsipareigojo parūpinti knygų Lietuvos klausimais ir paskyrė 200 dol. finansinę paramą rengiamam Rytų Europos kraštų simpoziumui.

• Amerikos lietuvių kongresas, kurį organizuoja kas penkeri metai Amerikos Lietuvių Taryba, numatytas sukviesti 1969 m. rugsėjo mėn. pradžioje, darbo dienos savaitgalį, Detroit.

Kongresas turėjo įvykti 1968 m., bet vykstant PLB seimui, kongreso rengimas atidėtas 1969 metams. Kongresui programą ruošia Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba.

Visų laisvinimo darbų remiančių organizacijų atstovai kviečiami kongrese dalyvauti. Atskiros organizacijos kongresui numatyti laiku prašomos didesnių suvažiavimų nerenkti.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimo Chicagoje dalyviai iškilmingo posėdžio metu. M. Nagio nuotrauka

RAMOVĖNŲ SĄSKRYDIS CHICAGOJE

Lapkričio mėn. 23-24 d.d. Chicagoje įvyko Lietuvos kariuomenės atkūrimo 50 metų sukakties minėjimas, atžymėtas LVS "Ramovė" ir LDK "Birutės" Draugijos skyrių atstovų-vių suvažiavimais, banketu, pamaldomis, apeigomis prie Lietuvos Laisvės Kovų paminklo ir iškilminga akademija su oficialia bei menine dalimi.

Dviejų dienų, buvusių Lietuvos Kariuomenės karių, sąskrydis ir Lapkričio 23-sios dienos šventinė programa buvo pradėta, šeštadienį, LVS "Ramovė" ir LDK "Birutės" Draugijos skyrių atstovų-vių suvažiavimais, Jaunimo Centro patalpose.

Bendras abiejų suvažiavimų atidarymas, dalyvaujant birutininkams, ramovėnams ir svečiams, buvo pradėtas 10 val. 30 min. ryto, tradiciniu ramovėnų susikaupimu, A. Juškevičiui skaitant Lietuvos Prisiminimo tekstą. Suvažiavimą atidarė ir sveikinimo žodžius tarė LVS "Ramovė" CV pirmininkas prof. S. Dirmantas ir LDK Birutės Draugijos CV pirmininkė M. Babickienė.

LVS "Ramovė" darbo posėdį pradėdant, prof. S. Dirmantas, į prezidiumą pakvietė pirmininku M. Rėklaitį, vicepirmininkais — J. Česonį ir R. Liormaną, sekretoriauti — E. Vengianską ir J. Stankūną.

Priešpriešinio posėdžio metu buvo išklaustyti Centro Valdybos, Kontrolės Komisijos, Garbės Teismo, būdingesni skyrių atstovų pranešimai ir prarastos diskusijos pranešimų temomis. Malonią staigmeną suvažiavimui patiekė Ukrainiečių Veteranų Sąjungos pirmininkas gen. Vasil Filonovič, kuris maj. J. Čėsnos lydimas, atvykęs į suvažiavimą, tarė labai šiltus sveikinimo žodžius, skirtus ramovėnams ir garbingai Lietuvos kariuomenei. Priešpriešinis posėdis užtruko iki 2 val., kada sesės birutininkės visus suvažiavimo dalyvius pakvietė užkandžiams.

2 val. 45 m.n. p. p. suvažiavimo darbai buvo tęsiami toliau. Buvo aptarti LVS "Ramovė" statuto papildymo, būsimosios CV būstinės, rinkimų procedūros ir kiti organizaciniai reikalai bei šiuo metu aktualus santykių su gimtuoju kraštu palaikymo klausimas. Taip pat, buvo išklaustas žurnalo Karys administratoriaus L. Bilerio pranešimas, liečiantis šio žurnalo reikalus, svarstyta sąjungos veiklos suaktyvinimo klausimas ir padaryta visa eilės svarbių nutarimų.

Už ypatingus nuopelnus LVS "Ramovė" ir visai lietuvių tautai, suvažiavimas sąjungos garbės nariais pripažino: pirmuosius žuvusius už Lietuvos laisvę karius — karin. A. Juozapavičių, kareivį A. Lukšį, didvyriškų Lietuvos laisvės

kovotojus, partizanus — gen. Pečiulionį, plk. Vitkų-Kazimieraitį, partizaną Daumantą-Lukšą ir Sąjungai nusipelnusius — Lietuvos Diplomatinijos šefą min. S. Lozoraitį ir prof. S. Dirmantą.

Su važiavimas, Lietuvos Laisvės Kovų metų ir Lietuvos kariuomenės atkūrimo 50-čio sukakties minėjimo proga, nutarė pasveikinti JAV prezidentą Lyndon B. Johnson ir naujai išrinktą prezidentus Richard M. Nixon.

Istorinis LVS "Ramovė" skyrių atstovų suvažiavimas buvo baigtas Lietuvos Himnu. Čia tenka paminėti, kad šis suvažiavimas savo dvasia buvo darbingas, gyvas ir kūrybingas. Jame dalyvavo 53 deleguoti atstovai ir buvo atstovaujama 19 LVS "Ramovė" skyrių.

Ramovėnams gyvai svarstant savo organizacinius reikalus, tuo pat metu, sesės birutininkės aptarė LDK Birutės Draugijos veiklos klausimus ir nustatė Draugijos veiklos gaires ateičiai.

Suvažiavimus užbaigus, vakare, Jaunimo Centro didžioje salėje, įvyko ramovėnų, birutininkių ir svečių bendras pobūvis-balis su vaisėmis, menine programa ir šokiais. Meninė programą, padainuodama keliolika dainų, atliko sol. N. Linkevičiūtė, jai akomponavo muz. Vasaitis.

ISKILMINGAS MINĖJIMAS

Sekmadienį, lapkričio 24 d., esant labai gražiam saulėtam orui, iškilmingomis pamaldomis, apeigomis prie Lietuvos laisvės kovų paminklo ir didinga akademija, buvo paminėta Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktis.

Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 11 val. ryto, vysk. V. Brizgys atlaikė pamaldas už žuvusius Lietuvos karius bei visus laisvės kovotojus ir

pasakė tai dienai specialiai skirtą pamokslą. Pamaldų metu giedojo sol. G. Mažeikienė.

Po pamaldų, ramovėnai, birutininkės, kūrėjai savanoriai, Vyties Kryžiaus kavaleriai ir Amerikos Legijono, ukrainiečių bei lietuviškų organizacijų vėliavos, atžygiavo prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo, žuvusius už Lietuvos laisvę karius ir visus laisvės kovotojus pagerbti. Čia, Lietuvos Karo Invalidų Sąjungos pirm. Tvarčūnas, asistuojant sav. kūr. ir partizanei Statkevičienėi uždegė aukūrą. Žodį tarė gen. Černius. Aukūro dūmams smilksant ir visiems giedant Marija, Marija... LVS "Ramovė" CV pirm. prof. S. Dirmantas, asistuojant sesėms birutininkėms, padėjo vainiką LVS "Ramovė" ir LDK "Birutės" Draugijos vardu. Vainikus padėjusių eilėnį įsijungė — Ukrainiečių Veteranų Sąjunga, Lietuvos Kūrėjai Savanoriai, Liet. Šaulių Sąjunga ir kitos organizacijos.

Trimitui ir Amerikos Legijono, Dariaus ir Girėno posto garbės sargybos šautuvų šūvių salvėms nuskaubėjus, buvo baigtas įspūdingos apeigos prie Lietuvos Laisvės Kovų paminklo ir vėliavų rikiuotė visus nuvedė į Jaunimo Centro didžiąją salę iškilmingai akademijai. Apeigas prie paminklo pravedė Liet. Laisvės Kovų Muziejaus vedėjas Šeštakauskas.

Gražiai dekoruotoje birutininkės Z. Juškevičienės scenoje, akademiją atidarė ir pravedė LVS "Ramovė" CV pirmininkas prof. S. Dirmantas, pakviesdamas į prezidiumą LDK Birutės Draugijos pirmininkę M. Babickienę, 1941 m. sukilimo dalyvį L. Propuolienį, prof. Sruogienę, I-jį Lietuvos Kūrėją savanorį plk. K. Škirpą, Ukrainiečių Veteranų S-gos pirm. gen. Filonovič, vysk. Brizgį, Liet. gen.

ANTANO NAKO TAPYBOS PARODA

Lapkričio 16-24 d.d. Chicagoje, Čiurlionio Galerijoje buvo suruošta dailininko-muziko Antano Nako tapybos paroda. Joje buvo išstatyta 63 paveikslai: pastarųjų poros metų kūrėjo derlius. Daugumoje — abstraktas. Tačiau be-

ne kiekvienas žiūrovas, besigėrėdamas Antano Nako menu, spalvų deriniais, tiesiog jų žaidimu, gali sekti, galbūt tikrumoje visai savitą mintį, tardamasis randas kūrėjo — dailininko pasaulį. O ši jungtis žiūrovo su kūrėju ir yra pastarojo pripažinimas ir pasisavinimas.

Daugelio A. Nako kūrinių temos, matyt, gimusios, beaidint ar nutylant (sustingstant!) muzikos garsams arba besiklausant grožinės kalbos rimų. Pav.: Pianissimo, Allegro, Crescendo, Rodeau ir kt., arba — Mortuos voco (Putinas), Sekmadienį lijo (J. Blekaitis), Tu, esi Mano Žemė (Sadūnaitė), Stebuklingai šianakt atsivėrė (J. Švabaitė), Ugnes šokis (De Falla), Serbenta (J. Aistis) ir kt.

Prezidiumui ir vėliavoms užėmus vietas, sol. Mažeikienėi sugiedojus Lietuvos ir JAV himnus, buvo pradėta akademijos programa. Šiltus sveikinimo žodžius tarė prezidiumo nariai ir ukrainiečių veteranų atstovas gen. Filonovič, kuris per gen. kons. P. Daužvardį, Ukrainos Vyriausybės Išeivijoje vardu, Lietuvos dipl. šefui S. Lozoraičiui, įteikė Petliūros Kryžių ir anksčiau šiuo kryžiumi apdovanotoms — prof. S. Dirmantui ir kons. P. Daužvardžiui, perdavė specialius diplomus-gramatas.

Išklusius sveikinimų įvyko LVS "Ramovė" garbės narių — gen. kons. P. Daužvardžio, gen. P. Plechavičiaus ir kon dr. J. Bielskio, specialiais diplomais atžymėjimas ir sekė I-jo Liet. kūrėjo savanorio plk. K. Škirpos paskaita, pateikusi gan įdomių minčių. Po paskaitos, dail. A. Rūkštelė pristatė, susirinkusiems minėjimo dalyviams, savo nutapytą Lietuvos Laisvės Kovos idėją vaizduojantį, paveikslą skiriamą šiam minėjimui atžymėti, o E. Vengianskas perskaitė sveikinimus gautus raštu. Po to sekė vėliavų išnešimas ir tuom baigėsi akademijos oficialioji dalis.

Po trumpos pertraukos, buvo pradėta meninė dalis. Ją atliko solistas Algirdas Brazis, savo sodriu baritono balsu, padainavęs keletą karinę dvasią sukeliančių dainų. Solistui akomponavo muz. Vasaitis. Meninę dalį pravedė E. Vengianskas.

Tuo ir buvo baigtas Lietuvos kariuomenės atkūrimo 50-čio iškilmingas minėjimas Chicagoje, sutraukęs didelį skaičių vyresnio amžiaus tautiečių. Kaip jau dabar priimta — koplyčioje, prie Lietuvos Laisvės Kovų paminklo ir ypatingai akademijose dalyje, pasigėsta mūsų jaunimo, kas verčia giliai susimąstyti...

Ed. Vg.

NAUJAS MUTUAL FEDERAL B-VES PREZIDENTAS

Petras Kazanauskas

Lapkričio 25 d. Mutual Federal Savings and Loan Assoc., Chicagoje, įstaigos direktorių taryba savo posėdyje išrinko Petrą Kazanauską prezidentu vesti šias atsakingas bendrovės pareigas, vietoj mirusio Jono Kazanausko.

Petras Kazanauskas į Mutual Federal Savings įsijungė 1946 m. Tais pačiais metais buvo paskirtas viceprezidentu. Per tuos 22-jus metus savo sumanumu su kitais vedėjais daug prisidėjo, kad šios bendrovės turtas, per tą laikotarpį iš 3 pakiltų iki 22 milijonų dolerių.

Jis taip pat priklauso Knights of Columbus vyčiams ir Dariaus ir Girėno veteranų legiono postui.

LIETUVA TARPTAUTINĖJE TAUTODAILĖS PARODOJE

Teaneck Viešoji Biblioteka (Teaneck, N. J.) suorganizavo savo patalpose tarptautinę tautodailės parodą, kuri tęsėsi nuo spalio 24 iki lapkričio 17 dienos ir tarp 29 šalių dalyvavo ir Lietuva.

Lietuvos skyrius buvo turtingiausias, nors buvo sunaudota tik dalis parūpintų eksponatų.

Lietuvos skyrių organizuoti pakviesta Teaneck gyvenanti dailininkė Aleksandra Merker. Ekspozatų parūpino Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke, Lietuvos Laisvės Komitetas ir Lietuvių Moterų Klubų Federacija.

UŽ TIKĖJIMO LAISVĘ

Lygiai prieš trejus metus antrasis Vatikano Susirinkimas kreipėsi į viso pasaulio jaunimą, kviesdamas jį statyti geresnį pasaulį ir krikščioniškojo tikėjimo šviesoje kurti ateities bendruomenę, kuri gerbtų ir saugotų kiekvieno žmogaus kilnumą, laisvę ir teises.

Žūtbutinės kovos metus išgyvenanti pavergtoji Lietuva šiandieną ilgisi tokio pasaulio; laisvoji lietuvių tautos dalis išeivijoje supranta, kad ji gali savo darbą, tikėjimą ir auką šį ilgą tikrovę paversti. Šia išeivijos paskirtimi dalijasi ir lietuviškasis jaunimas.

Todėl, baigiant Lietuvos Laisvės Kovos Metus, lietuviškos jaunimo organizacijos nutarė:

1. stengtis supažindinti laisvojo pasaulio jaunimą su jaunimo padėtimi pavergtame pasaulyje ir

2. nusiųsti delegaciją pas šventąjį Tėvą, prašant: (a) kad Jis atskiru laišku primintų pasauliui apie komunistiniuose kraštuose be paliovos vykdomą religinį žmonių, o ypač jaunimo, persekiojimą ir (b) suteiktų ypatingą Katalikų Bažnyčios globą pavergtiems ir laisviesiems mūsų broliams krikščioniškosios lietuviybės ugdyme.

Bendram ir vieningam darbui susijungęs jaunimas kreipiasi į lietuviškąją visuomenę, ieškodamas jos pritarimo ir paramos.

Laisvės Kovos Metai baigiasi, tik nesibaigia valia kovoti ir tikėti, kad mūsų visų bendromis pastangomis prikelta, kils laisvam gyvenimui Amžinoji Lietuva.

Akademiniš Skautų Sąjūdis, Korp! Neo-Lithuania, Lietuvių Jūrų Skautų Tija, Lietuvių Skautų Brolija, Lietuvių Vyčiai, Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, PLB Jaunimo Sekcija, Studentų Ateitininkų Sąjunga.

HELP WANTED MALE

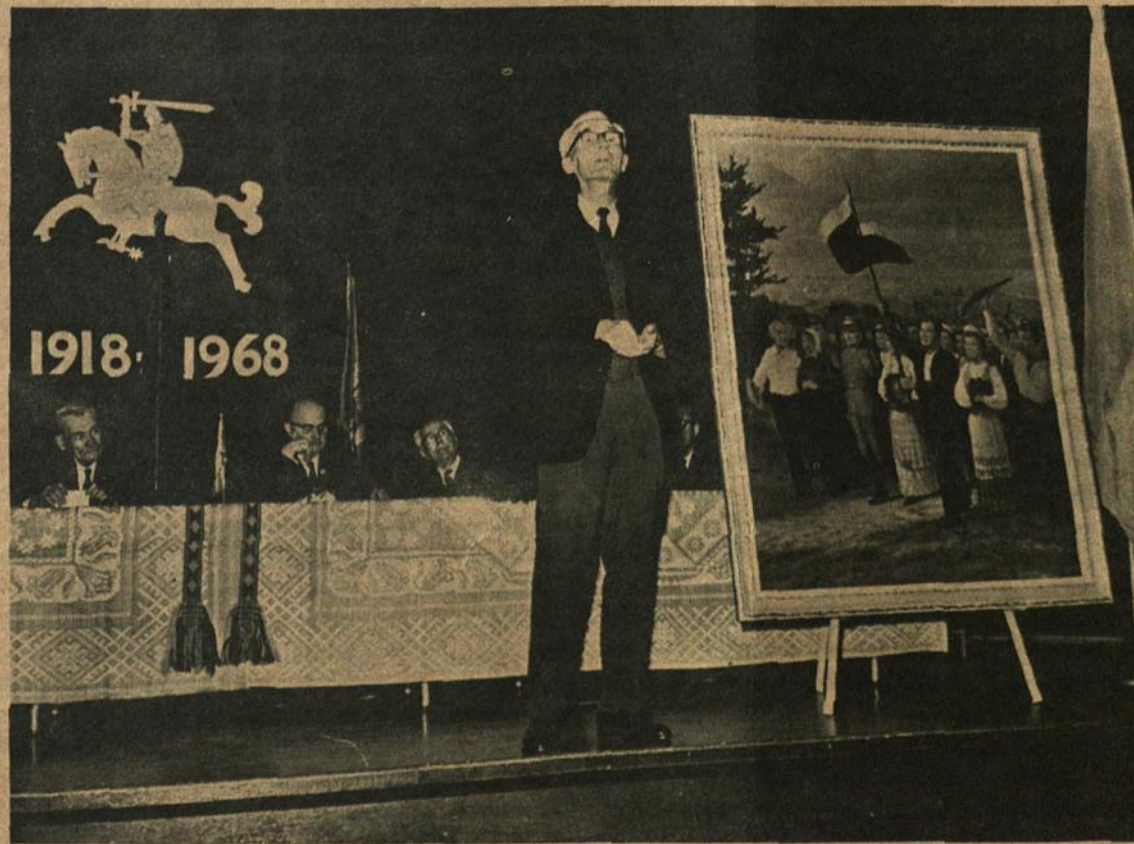
**MACHINE BURNERS
FITTERS
SHOP HELPERS**
Applications are being accepted for the above positions for men with experience in steel plate fabrication. Excellent wages including many fringe benefits. Apply in person.
BETHLEHEM STEEL CORP.
Buffalo Tank Division,
13461 Huron River Dr.,
Romulus, Mich.
"Equal Opportunity Employer in the Plans for Progress Program".
(119-125)

**MOLDERS
MELTERS
COREMAKERS**
Experienced foundry labor. Top wages, plus cost of living. Teamster pension and benefit plan. Retire at age 57, after 5 years of membership, at \$250 per month.
RACINE & ENTERPRISE FOUNDRY
831 E. Lewiston
Ferndale, Mich.
313 — 542-9600
(118-1)

**WANTED 1ST CLASS
AUTOMATIC Operators for Acme, New Britain, W&S and B&S, Vertical Lathe Operators, Vertical Mill Operators, Centerless Grinder Operators, W&S Hand Screw Operators. Openings.**
Must be able to set up. Work from Blue Prints and Close Tolerance, on 1st and 2nd shifts.
Steady work. Overtime and fringe benefits.
WELDALOY PRODUCTS
11551 Stephens Drive
(912 Mile and Hoover)
Warren, Mich. (120-1)

**WANTED 1ST CLASS
DIE MAKERS**
Must be able to build dies from parts print, top wages paid and benefits. Apply in person.
CASS MACHINE CO.
691 Antoinette
Detroit, Mich. (N27)
(120-1)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Dail. A. Rūkštelė pristato savo nupieštą paveikslą, vaizduojantį Lietuvos laisvės kovos idėją. M. Nagio nuotrauka

UŽPIRKO LIETUVIŲ NAMAMS SKLYPĄ

Lithuanian Village bendrovės direktorių tarybos gruodžio 1 d. susaukta susirinkime, susipažinus bendrovės sumanymu pastatyti namus, pasisakius dėl ekonominių sąlygų ir Clevelando lietuvių visuomenės pageidavimų, susirinkime dalyvavę Lietuvių Bendruomenės atstovai ir ALT Clevelando skyriaus atstovas pasidžiaugė atviru ir nuoširdžiu pasikeitimu mintimis ir pritarė Lithuanian Village b-vės sumanymui pirkti East 185 g-vės ir Neff Road sankryžoje esantį sklypą, pažadėdami visuomenėje sukelti susidomėjimą lietuvių namų statybos projektu bei sukelti finansinę paramą, tam tikslui sudarydami studijinę komisiją ir platindami bendrovės akcijas.

Lithuanian Village b-vės direktorių taryba šio pasitarimo paskatinta gruodžio 4 d. nutarė pasirašyti 90-čiai dienų terminuotą sklypo pirkimo sutartį. Sklypo kaina siekianti \$85,000.

NAUJA LITHUANIAN VILLAGE B-VĖS VALDYBA

Lapkričio 6 d. Lithuanian Village b-vės naujoji direktorių taryba pasiskirstė pareigomis. B-vės pirminin-

kas S. Mačys, I-sis vicepirmininkas Z. Dučmanas, planavimo komisijos pirmininkas V. Vinclovas, pastato administratorius S. Lukas, administratoriaus pavad. J. Švarcas, finansų sekretorius J. Apanavičius, išdininkas E. Samas, protokolų sekretorius ir parengimų komisijos pirmininkas Pr. Stempužis, kontrolės komisijos pirmininkas J. Malskis ir direktorius P. Šukys.

Lithuanian Village b-vė turi La Salle kino teatro pastatą, už kurį dar yra likę \$26,000 skolos.

• **SLA 14 kuopos** susirinkime gruodžio 1 d. išrinkta 1969 metams šios sudėties valdyba: pirm. Vytautas Braziulis, vicepirm. S. Lazdinis, sekr. Marė Trainauskaitė, finansų sekr. Povilas Šukys, ižd. A. Johansonas ir iždo globėjai: Margarita Jones, Juzė Polterienė ir E. Varekojis.

NAUJŲJŲ 1969 METŲ SUTIKIMO BALIUS

rengiamas LB 1-os ir 2-os Apylinkių valdybų įvyks gruodžio 31 d. Šv. Panelės Nepalijamos Pagalbos parapijos salėje (Neff Rd.). Pradžia 8:30 v. v.

Vaišėm, mūsų lietuvių kulinarės patieks šaltus užkandžius, karštą vakarienę, kavą su skanumynais. Be to įvairūs gaivinantys gėrimai ir N. Metų sutikimui — šampanas.

Pasilinksminimui gros GERAS orkestras iki 2 val. ryto. Valdybos kviečia abiejų Apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti LB tradiciniame N. M. sutikime ir LLK metų užbaigime, nes tai vienintelė proga gausiai

susėjus vieni kitiems asmeniniai palinkėti geresnių metų ir pamiršti buvusius nesklaidumus senuose metuose.

Tai bus paskutinė Lietuvos Laisvės Kovos metų diena, kuri mus turi jungti dar labiau vienybės ateities kovai dėl tėvynės laisvės.

Tad dalyvaukime visi. Jūsų paliktas doleris bus panaudotas lietuvių ugdymo reikalams ir dalis, minėtos parapijos patalpose bibliotekos įsteigimui.

Stalai bus parengti 10 asm. Rasime vietos ir pavieniai atsilankiusiems. Aukasm. 10 dol.

Kvietimus galima įsigyti ar užsisakyti telef. pas K. Žiedonį — 531-2089, J. Žilionį — 486-5275, F. Eidimą — 692-1129, J. Kalvaitį — 361-5344, p. Miškinį — 486-8517 ir kitus valdybų narius. Valdybos prašo kvietimus įsigyti ar rezervuoti iš anksto.

LB 1-os ir 2-os Apyl. Valdybos (Sk.)

• **Tėvynės Garsų radijas** penktadienį, gruodžio 13 d., 8 val. vak. per WXEN-FM (106.5 mgc.) radijo stotį transliuoja Charles Dickenso klasikinę apysaką Kalėdų giesmę, kurią išvertė ir radijui pritaikė J. Stempužis, režisavo P. Maželis. Ši kalėdinės nuotaikos programa bus įdomi ne tik jaunimui, bet ir suaugusiems.

300 DOL. LIETUVYBĖS UGDYMU

LB Clevelando 1-os Apylinkės valdyba iš surengtos Lietuvių Dienos gauto pelno paskyrė: 25 dol. LB Kultūros Fondui (jaunimo teatro reikalams), 20 dol. Balfui, 150 dol. Vysk. Valančiaus lituanistinei mokyklai mokslo priemonėms įsigyti, 62.50 dol. Čiurlionio Ansamblio kanklininkų grupei kanklėms įsigyti (tokią pat sumą paskyrė ir 2-os Apyl. valdyba). Valdyba nepamiršo didžiojo lietuvių, kovotojo dėl Klaipėdos krašto laisvės — Erdmono Simonaicio. Jo 80 metų amž. sukakties proga paskyrė 25 dol.

Apylinkė įstojo nariu į tautybių gretas įnešdama 25 dol. nario mokestį. (ef)

• **Čiurlionio Ansamblio** pirm. R. B. Butkus dėkoja LB I ir II apyl. valdyboms už suteiktą ansamblui 125 dol. paramą kanklėms įsigyti. Ta proga primena, kad ši parama gražiai jungiasi į mūsų bendrą lietuviškų darbų vainiką.

P A D Ė K A

Lithuanian Village b-vė nuoširdžiai dėkoja vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos kanklių orkestrui ir vadovei mkt. O. Mikulskienei už gražią lietuviškos kanklių muzikos programą, atliktą bendrovės metiniame baliuje, P. Leliui už dovanotą balius laimėjimams paveikslą, Ir. Vinclovienei už sėkmingą loterijos pravedimą. Dėkui ir visiems svečiams, kurie taip gausiai atsilankė bendrovės baliuje.

Lithuanian Village b-vė Direktorių Taryba

MALE/FEMALE

MACHINE OPERATORS

MALE OR FEMALE
SEMI-SKILLED
LIGHT PRODUCTION
FRINGE BENEFITS.
LATHE HAND
\$2.42—\$3.09 per hour
MILL & BENCH HAND
\$2.42 - 3.59 per hour
Rate depending upon experience.
For interview phone
313 — 921-3045 Ext. 39
between 10 A. M.—11 A. M. and
2:00 P. M.—3:00 P. M.
Detroit, Mich.
(120-4)

CLEVELANDO JAUNIMUI REIKALINGI NAMAI

Clevelando Lietuvių Studentų Sąjungos valdyba ilgas valandas yra praleidusi tardamasi lietuvių išlaikymo klausimais. Mes priėjome tokių išvadų: visi esame lietuviai ir norime išlikti lietuviškas. Klausimas yra kaip išlikti lietuviškas ir pritraukti tuos jaunus žmones, kurie yra visai atsitraukę iš betkokio lietuviško gyvenimo. Radome tikrai vieną atsakymą šitam klausimui. Jaunimui, ypač studentams, reikia nuosavos vietos kur jie galėtų be jokių kliūčių susiburti ir bendrauti. Be tokio nuosavo kampelio ryšiai tarp jaunimo sugrius ir jaunimas pranyks Amerikos visuomenėje.

Clevelande jau seniai kalbama apie Lietuvių Namus. Reikalas yra būtinas. Čiurlionio ansambliui greitu laiku reikės naujos vietos repeticioms. Grandinėlė vargšta, neturi pastovios vietos šokti. Šiuo laiku Grandinėlės nariai yra išsirašę į YMCA ir moka nario mokestį, kad turėtų patalpas repeticioms.

Mes lietuviai studentai esame įsitikinę, kad šis reikalas negali būti atidėtas, pamirštas. Jeigu šiandien mes visi tuo reikalu nesusirūpinsime, lietuviškas jaunimas ir Clevelando lietuviškas kultūrinis gyvenimas artimoj ateity išnyks.

Teko girdėti, kad Lithuanian Village Bendrovė yra užpirkusi plotą žemės E. 185 gatvėje. Dūrys dabar yra atidaros konkrečiam darbui.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

GREETINGS and
BEST WISHES

LUCY'S BAKERY and STRUDEL SHOP

12516 Buckeye Rd.
SK 2-0828

DETROIT

KALEDŲ EGLUTĖ

Aušros šeštadieninės mokyklos Kalėdų eglutė įvyks Detroito Lietuvių Namuose gruodžio 15 d., 3 val. p. p.

Vaidina visi mokiniai Danutės Augienės 2 veiksmų vaidinimą "Kalėdų žvaigždė". Režisuoja mokytoja Stefanija Kaunelienė.

Vaidinimui pasibaigus, atvyks Kalėdų Senelis su įvairiomis ir gražiomis dovanomis.

Bus bufetas su skaniais užkandžiais. Po to lietuviški žaidimai ir rateliai.

Maloniai kviečiame visus bičiulius pabuvoti su vaikais.

(vp)

Mes turim planuoti ir dirbti dėl ateities, o ateitis yra jaunimas. Jeigu mes norim, kad jaunimas išliktų lietuviškas, turim sukurti jam lietuvišką aplinką. Tą lietuvišką aplinką jis galės jausti tik savo bendramyžių draugų tarpe savo nuosavam kampelyje, lietuviškame židiny — Lietuvių namuose.

Lithuanian Village Bendrovė su geriausiais norais negali pastatyti Lietuvių namus viena. Ši pareiga ir atsakomybė guli ant visos Clevelando visuomenės pečių.

ypač tų žmonių, kurie dabar augina jauną šeimą ir norėtų matyti savo vaikus lietuviškas ateityje.

Clevelando Lietuvių Studentų Sąjungos valdyba džiaugiasi ir sveikina Lithuanian Village Bendrovę, padariusi pirmuosius žingsnius ir skatina lietuvišką visuomenę aktyviai įsijungti į šios idėjos įgyvendinimą, nuo kurios priklausys jaunimo lietuviškoji ateitis.

Teresė Idzelytė
Clevelando LSS valdybos narė.

GREETINGS and BEST WISHES

ARROW EXTERMINATING CO.

5455 BROADVIEW RD.

661-3553

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

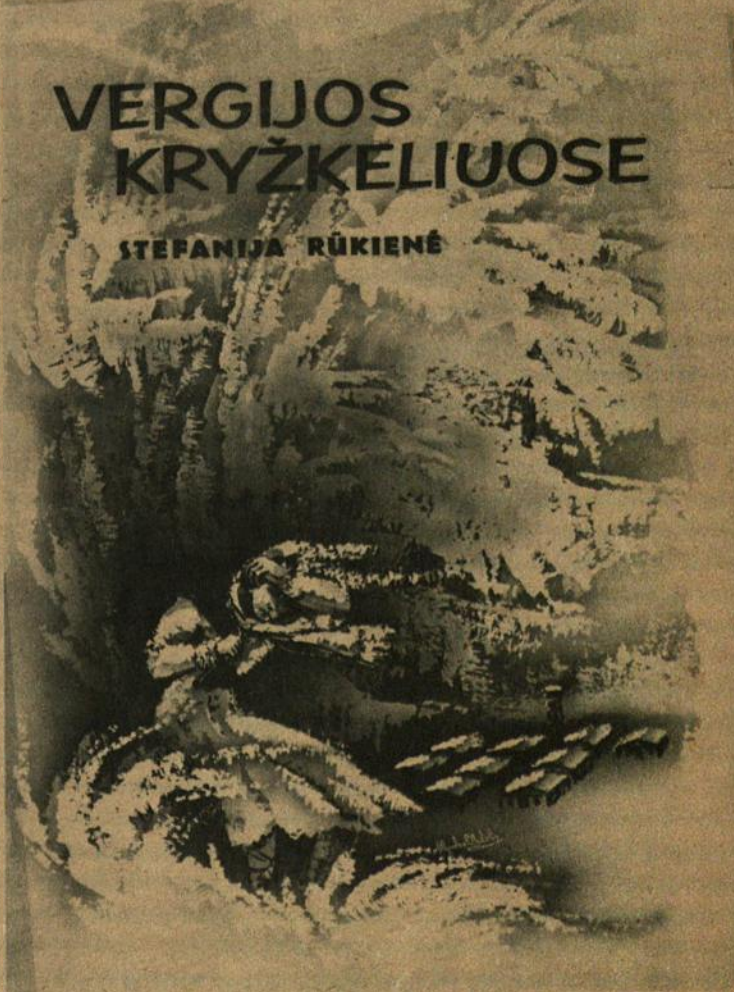
MILES AVE. CUT STONE CO.

BUILDING STONE — FIRE PLACES
DOORWAYS — STEPS, ETC.

15310 Miles Ave.

SK 1-5676

JAU GAUNAMA DIRVOJE!

Knygos kaina 5 dol., kietais viršeliais 6 dol. Norintieji įsigyti ją kaip galint greičiau, prašoni užpildyti žemiau dedamą atkarpą ir su pinigais ar čekiu tuojau pat atsiųsti Dirvai.

Prenumeruokimės Stefanijos "Vergijos kryžkeliuose" sau perskaityti ir turėti, įsigykime ją dovanoti savo artimiesiems čia ir užsienyje. Skaudžiai išgyventa, vaizdžiu ir lengvu stiliumi parašyta Stefanijos Rūkienės knyga, be abejo, bus daugiausiai ir plačiausiai skaitoma. Ji bus geriausia ir kalėdinė dovana. Štai jos užsakymo pavyzdys:

DIRVA

6907 Superior Ave. 196... m. d.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (paprastais viršeliais su aplanku), kaina 5 dol.

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (kietais viršeliais su aplanku), kaina 6 dol.

Ta pačia proga prašau atsiųsti egz. Giovannino Guareschi "Draugas Don Camillo", kaina 3 dol.

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)

.....
(namo numeris ir gatvė)

.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Simas Kašlionis, Dirvos novelės konkursų mecenatas ir Vilties Draugijos šimtininkas, siųsdamas Dirvos prenumeratą už 1969 metus, pridėjo 50 dolerių Vilties Draugijai, padidini-

mui savo įnašą, su šiuo šūkiu, kad visi Vilties Draugijos nariai neįmokėję pilno šimto dolerių susiprastų ir taptų pilnais šimtininkais.

Vilties Draugija ir Dirva

DOMICELE DIRMANTIENĖ ALŠAUSKAITĖ

Mirė 1968. XII. 3 d., 1 val. 15 min. namuose, Chicagoje, sulaukus senatvės. Gimusi Burbaičiuose, šateikių parapijoje.

Pirmą kartą buvo Amerikoje apie 1900 metus. Pradžioje Rytuose: Shamokine, Shenandoahe. Vėliau — Chicagoje. Dirbo prie kun. Miluko su Jule Pranaityte. Studijavo Valparaiso universitete. Lietuvon grįžo auginti mirusios sesers mažamečius keturius vaikus.

Antrą kartą į JAV-bes atvyko 1950. IV. 4 su vyru. Vokietijoje karui pasibaigus nustojo 1945. V. 30 sūnaus Kazio.

Liko vyras Stasys, duktė Aldona, žentas Vl. Šimaitis, anūkai Silvija, Vytautas su žmona Shirley ir Audronė, marti Bronė, anūkai: Džiugas su žmona Raminta ir Vilima Dirmantaitė, proanukė Danutė Šimaitytė ir anūkas Darius Dirmantas. Apsčiai giminių JAV-se, Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje ir Australijoje. Lietuvoje nedaug kas išliko.

Vilties Draugijos nariui

PROF. STASIUI DIRMANTUI,

jo mylimai žmonai DOMICELEI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Vilties Draugijos šimtininką ir
Dirvos bendradarbį

PRANA BASTI

su šeima gilaus skausmo valandoje, mirus seseriai MARCELEI TAMOŠAITIENEI Lietuvoje, širdingai užjaučiame

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

BRONIUI PULKAUNINKUI

mirus, dukrai kolegei DANGUOLEI BARTKUVIENEI ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

va dėkoja S. Kašlionui už šventinius linkėjimus ir parą Dirvai. Savo nuolatine kasmetine premija Dirvos novelės konkursui jis prisideda prie lietuvių literatūros ugdymo. Šiais metais, kaip žinoma, S. Kašlionis yra paskyręs net dvi premijas novelėms. Jury komisija baigia atsiųstas novelės skaityti ir greit žinosime kas bus laimingieji.

• Jonas Laurinaitis, Neo-Lithuania filisteris, gyvenęs Australijoje, atnaujindamas prenumeratą ir pridėdamas auką 5 dol., jungia šventinius linkėjimus: "Ypač sveikinu, kad nepalirste bepurenant tautinius dirvonus po visą pasaulį išsiblaškiusių mūsų tautiečių širdyse. Dirva visad laukiamas svečias pas mus".

• S. Rūkienės "Vergijos kryžkeliose" įrišta į kietus viršelius šią savaitę pradėta siuntinėti užsisakiusiems skaitytojams. Šis suvėlinimas išsiuntimas įvyko ne dėl mūsų kaltės, bet knygrūšiškai sutartu laiku neišpildžius sutarties. Kartoniuose viršeliuose knyga jau seniai siuntinėjama ir gaunama pas knygų platintojus.

• "Mužikas žemaičių ir Lietuvos", lietuviškojo klasico poeto Dionizo Poškos dramatižuota odė, statoma Pedagoginio Lituanistikos Instituto absolventų vakare gruodžio 28 Jaunimo Centro didžiojo salėje. Vaidina Instituto studentai. Režisuoja akt. Stasys Pilka.

PIK. BRONIUI PULKAUNINKUI

mirus, jo žmonai, brangiai p. ONAI PULKAUNINKIENEI, jo dukterims DANGUOLEI ir LIALEI ir jų šeimoms reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Dalia ir Mintautas
Sodeikai

PIK. BRONIUI PULKAUNINKUI

mirus, reiškiamo širdingiausią užuojautą velionies žmonai ONAI, dukterims su šeimomis ir visiems giminėms

A. L. T. S-gos Los Angeles Skyrius

A. A.

PIK. BRONIUI PULKAUNINKUI

mirus, Jo našlei p. ONAI PULKAUNINKIENEI, buvusiai pirmajai Los Angeles L.D.K. "Birutės" draugijos pirmininkei, dukroms bei kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Los Angeles birutininkės

A. A.

Pulk. BRONIUI PULKAUNINKUI

mirus, jo žmonai ONAI, dukrai DANGUOLEI ir žentui EUGENIJUI BARTKUI nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Birutė ir Gediminas Biskiai

Sveikinkit per Dirvą!

Artėjant Kalėdų ir N. Metų šventėms, kviečiame organizacijas, prekybinius ir pavienius asmenis savo narius, klientus ir pažįstamus su šventėmis sveikinti per Dirvą.

Nesivėluokit! Jei norite, kad sveikinimas tilptų kalėdiniam numerui, atsiųskite iki gruodžio 15 d.

Sveikinimo kaina: per 2 skiltis 2 colių aukščio 5 doleriai, 4 colių aukščio 10 dolerių.

• Dr. Juozas ir dr. Elona Vaišniai, Champaign, Ill., Pedagoginio Lituanistikos Instituto stipendijų fondui paskyrė \$200.00. Šio dydžio stipendiją duodama tokiam studentui, kuris piniginių trūkumų verčiamas savaitgaliais turi uždaryti ir dėl to nebegali lankyti Instituto. Gaudamas tokią stipendiją, studentas atsipalaiduoja nuo minėto uždarymo. Praeitais mokslo metais pirmą tokią stipendiją parūpino inž. Valdas Adamkus. Jo dėka stud. Jūratė Šuopytė galėjo baigti Institutą.

• Sofijai Kudokienei prieš 5 savaites padaryta sunki nugaros operacija. Ji tebeguli St. Johns ligoninėje — Santa Monica, Calif. Tikisi grįžti už poros savaitžių į savo rezidenciją, 955 Harvard St., Santa Monica, Cal.

• ALT S-gos Bostono skyrius rengia tradicinį Naujų Metų sutikimą savo namuose, 484 E. 4 St., So. Bostone. Registruotis pas J. Rentelį, tel. 268-651, A. Vilėniškį — 282-4093 iki gruodžio mėn. 25 d. Pradžią 9 val. vakaro. Rūbai vakariniai.

Kviečiame jaukiai sutikti N. Metus.

• ALT Sąjungos Worcesterio skyrius lapkričio 23 d. Maironio Parko svetainėje turėjo koncertą-balių. Meninę dalį išpildė solistė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė. Programai vadovavo Aurelija Palubeckaitė. Vakarą praėjo jaukioje nuotaikoje.

• Zigmo Dabrilo šeimą ištiko skaudi nelaimė. Jų sūnus Svajūnas, 15 metų amžiaus, labai gero būdo berniukas, prie pat namų sveimintaučio jaunuolio, manoma per nelaimingą atsitikimą buvo pašautas į galvą. Neatgavęs sąmonę, po 9 val. mirė ligoninėje.

• LB Worcesterio apylinkė gruodžio mėn. 1 d., Maironio Parko svetainėje ruošė pietus. Programoje pasirodė Penketukas ir jaunųjų šokėjų grupė.

NAUJAS N. LIETUVOS REDAKTORIUS

Ilgamečiui Nepriklausomos Lietuvos, leidžiamos Montrealy, redaktoriui Jonui Kardeliui sunkiai susirgus, vyr. redaktorių pakviestas rašytojas dr. Henrikas Nagys, kuris jau 18 metų bendradarbiavo tame laikraštyje. Jo padėjėju bus Vacys Žižys, o techniniu redaktorių lieka Pranas Paukštaitis.

J. Kardelis paliekamas garbės redaktoriui.

ISTEIGTAS FONDAS J. KARDELIUI REMTI

Nepriklausomos Lietuvos redaktoriui Jonui Kardeliui sunkiai susirgus ir esant jam sunkioj medžiaginėj padėty, Montrealy įsteigtas fondas jam paremti. Fondo pirmininkas yra L. Girinis-Norvaiša, sekr. Pr. Paukštaitis, ižd. J. Šiaučiulis.

Aukos prašomos siųsti šiuo adresu: J. Šiaučiulis, 7722 George St., LaSalle 690, P. Q., Canada.

• Lietuvių žurnalistų Sąjungos valdyba savo posėdy nutarė Joną Kardių, Nepriklausomos Lietuvos redaktorių, pakelti į LZS garbės narius.

• Pokalbis su dailininku Žibuntu Mikšiu rengiamas šį penktadienį, gruodžio 13 d., 8 val. vak. Detroito Lietuvių Namuose, 3015 Til-

TAI JAU NEBĖRA NEPAPRASTA ISTORIJA...

Švenčionių Statybos - Remontų įmonei reikia miško medžiagos. Miškų ūkis čia pat. Bet medžiagą skirsto tokia rusiška įstaiga, vardu LITBUMSNAB. Atseit, popierio gamyklų aprūpinimo įstaigos padalinys Lietuvoje... Taigi švenčioniškai kreipiasi į tą "litbumsnabą". Ir gauna medžiagą iš... Karelijos, šiek tiek ir iš Biržų, tik ne iš vietinių miškų. Iš švenčionių miškų ūkio medžiagą "litbumsnabas" skiria į Klaipėdą, į Gudiją, tik ne į švenčionis. Švenčionių geležinkelio stotis užversta lentomis, balkiais, kurių vieni parengti išvežti kitur, o kiti — ką tik atvežti iš kitur...

Apie tai rašo CZERWONNY SŽTANDAR, lenkų kalba Vilniuje leidžiamas kompartijos dienraštis (lapkr. 24). Ir nebevadina to net "nepaprasta istorija", kadangi toki reiškiniai, matyt, nebepagydoma rusų biurokratijos liga. M. Šumauskas prieš apie 10 metų, būdamas vietinės administracijos viršūnė, viešojo kalboj piktinosi tokiais beprasmybišiais vežimais, — vistiek negelbėjo, kaip negelbsti ir iki šiai dienai laikraščiuose nuolat kartojami pasipiktinimai ar pasityčiojimai dėl tokių nesąmonių.

Tamė pačiame laikraštyje skelbiamas skundas iš Dūkšto. Ten Baltijos geležinkelių valdyba nutarė praplėsti geležinkelio stotį. Darbą pradėjo tuo, kad uždarė pervažą iš vienos miestelio (dabar jau miestu vadinamo) dalies į kitą. Dūkštas liko padalintas į dvi izoliuotas dalis; norint iš vienos gatvės pervažiuoti į kitą, reikia važiuoti apie 4 kilometrus. Kada stoties plėtimo darbai prasidės, dar nematyt, bet pervaža uždaryta, ir net miesto valdžia į skundą dėl to uždarymo negauno jokio atsakymo iš geležinkelių valdybos. Jokiai Lietuvoje veikiančiai administracijos įstaigai geležinkeliai nepriklauso, ir jų valdytojai prieš vietos gyventojus nemažiau išdidūs, kaip ir rusų kariuomenė. (E)

man. Ta pačia proga bus galima susipažinti su dailininko darbais.

Visuomenė, ypač jaunimas, maloniai kviečiami dalyvauti.

A + A

Dip. inž. JONAS RUGIS

Lietuvių Profesorių Draugijos Amerikoje ir Lietuvių Istorijos Draugijos valdybų VICEPIRMININKAS, Lietuvos Universiteto monografijai parūpinti komisijos sekretorius, J. A. V-bių Profesorių Draugijos ir daugelio kitų organizacijų veiklus bendradarbis staiga mus apleido 1968. XI. 24 laikydamas paskaitą. Jo žmonai, seserims, draugams bei kolegoms reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Stasys Dirmantas

PETRUI VALŪNUI

ir jo šeimai jo brangiai motinai Lietuvoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą

S. ir E. Vaitkai
O. ir M. Tonkūnai